

Anul XX – serie nouă

Nr. 61, septembrie 2012

EPIGRAMA

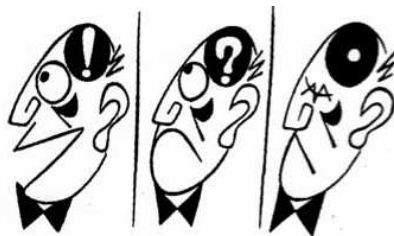
PUBlicație A UNIUNII EPIGRAMIȘTILOR DIN ROMÂNIA

Director: **GEORGE CORBU**

Redactor-șef: **LAURENȚIU GHIȚĂ**

„*Parcere personis, dicere de vitiis*“

Marcus Valerius Martialis

DIN SUMAR:

- Dumitru HURUBĂ – 2012 – ANUL CARAGIALE
- Interviuurile **EPIGRAMA** – Dumitru Hurubă;
- *SINGUR PRINTRE EPIGRAMIȘTI* – Acad. Gheorghe PĂUN;
- *ANIVERSARE* Tudor MĂINESCU – de prof. Dumitru BOTAR;
- *LECȚIA DE EPIGRAMĂ* – dr. Elis RÂPEANU;
- *CLUBUL CLUBURILOR*: Clubul Epigramaștilor Bucureșteni „CINCINAT PAVELESCU“;
- *VEVERIȚA EPIGRAMISTĂ* – Speranțele epigramei – Irina PĂCURAR;
- Articole și interviuri, având în prim-plan personalități de marcă: Cornel UDREA, Nicolae Paul-MIHAIL;
- Concursurile revistei;
- ZODIAC, ANIVERSĂRI, IN MEMORIAM etc.

Epigrama

Directori fondatori:
VIRGILIU SLĂVESCU – seria veche
MIRCEA TRIFU – seria nouă

În acest număr, grafica aparține d-lui
Gheorghe MITROIU.
Caricaturi de Ștefan POPA-POPA'S

REDAȚIONALE

■ RUGĂMINTE

Pentru a evita aglomerarea căsuțelor poștale personale ale redactorilor revistei și ștergerea accidentală, odată cu nedoritele spamuri sau mesaje ciudate, rugăm ca materialele pentru revistă să se trimită pe e-mail pe adresa: **revistaepigrama@yahoo.com**.

Rugăm, de asemenea, să nu încărcați e-mailul cu forwardări de mesaje umanitare, cereri de donații, peisaje minunate, mesaje de retransmis, „Jos X, jos Y“ etc. În marea lor majoritate, acestea nu sunt altceva decât atacuri la sistemele informatice și putem pierde tot ce avem stocat.

Anunțăm, de asemenea, că am deschis și un cont în care se pot face plăți. Menționați, atunci când faceți o plată: „PENTRU REVISTA“:

Titular: **Laurențiu Ghiță,**

IBAN: **RO 34 PIRB 4213 0390 4200 2000**, Piraeus Bank, Sucursala Giurgiuului, București.

În ceea ce privește poșta clasică, vă rugăm să trimiteți toate materialele, corespondența etc., pe adresa:

Ștefan-Cornel Rodean, O. P. 7, C. P. 712, Sibiu, jud. Sibiu.

DI. Rodean se va ocupa și cu problemele de abonamente, plăți și distribuție în teritoriu.

Numărul următor al revistei va apărea la începutul lunii decembrie 2012. Materialele pentru revistă le așteptăm până cel târziu vineri, 26 octombrie a.c. Ce sosește după această dată riscă direct retrogradarea în Marele Kosch!

Rugăm, pe cât posibil, separați pe foi distincte, epigramele pentru concursuri, cele sezoniere, cele pentru TOP E etc. E greu de administrat o singură pagină în care sunt puse toate, grămadă!

Anunț

Anunțăm că s-a început și se continuă o campanie de ajutorare a fraților noștri din Serbia, prin trimiterea de cărți în limba română. Suflul acestei acțiuni este maestrul Ionel Iacob-Bencei din Timișoara.

Rugăm pe cine are în plus cărți de epigramă, poezie, proză, etc. să le trimită pe adresa:

Vasile Barbu, str. A.P.I., nr. 62, Uzdin 26216, Serbia.

Pentru comunitatea românilor din Serbia, Societatea Literar-Artistică TIBISCUS Uzdin.

■ CONCURSURILE REVISTEI:

1. Comentați (dați replici) la epigrama: „**Minciuna are picioare scurte!** // *Priveam adesea cu stupeoare: / Iluziile sunt deșarte... / Deși e scurtă de picioare, / La noi e-ajunsă ea departe.*“ – Cornelius Enescu.

2. Compuneți minim o epigramă cu rimele obligatorii: *clopoței / terapie*.

3. Compuneți minim o epigramă pe tema: „**Iarna nu-i ca vara**“.

4. TOP E: Rugăm cenaclurile să trimită maxim 3 epigrame inedite ale membrilor lor.

Termenul limită este 26 octombrie 2012, dată la care să ajungă materialele, fie pe e-mail, la adresa special creată: **revistaepigrama@yahoo.com**, fie prin poștă, la adresa specificată mai sus. Ce sosește după această dată nu va fi luat în considerare.

LAURENȚIU GHIȚĂ

Caseta redacțională

Redactor-șef: Laurențiu GHIȚĂ

Redactor-șef adjunct: Ștefan-Cornel RODEAN

Secretar de redacție: George ZARAFU

Correspondenți permanenți: Corin BIANU (București), Marian POPESCU (Cluj-Napoca), Iulian BOSTAN (Galați), Mihai SĂLCUȚAN (Buzău), Ionel IACOB-BENCEI (Timișoara), Florina Dinescu (Ploiești), Nichi URSEI (Rm. Vâlcea), Nicolae NICOLAE (Caransebeș), Gheorghe CONSTANTINESCU (Brașov), Vasile LARCO (Iași), Ion DIVIZA (Chișinău – R. Moldova), Marius COGE (Craiova), Marian Grigore DOBREANU (Tg. Jiu), Constantin MÎNDRUȚĂ (Pitești), Ioan ȘIMAN (Baia Mare), Nicolae TOPOR (Slatina), Dan NOREA (Constanța), Vali SLAVU (Aninoasa)

Nevoia de complementaritate

De când mă știu, sunt adeptul dialogului constructiv, al schimbului de experiență și de idei, sunt ferm convins că diversitatea poate fi un stimulent pentru inteligența creatoare manifestată individual și la nivel colectiv. Îmi place mesajul transmis de vorba populară, care susține că este loc sub soare pentru toată lumea (dar, în opinia mea, fiecare ar trebui să-și cunoască „locul”, sau cel puțin să știe pe unde să și-l caute), mă încântă simplitatea, dublată de umor, a constatării (tot de prin popor) potrivit căreia ar fi mare plictiseală pe lumea asta dacă toți am fi la fel.

Pentru a avea, însă, efecte pozitive în plan acțional și la nivel organizațional, consider că diversitatea trebuie dublată de complementaritate; încerc, în continuare, să aduc câteva argumente în sprijinul nevoii de complementaritate în lumea epigramiștilor:

- nu este un secret pentru nimeni că sunt, în țara noastră, epigramiști foarte talentați, care nu au calități organizatorice și, în același timp, există confrăți în cenacluri și prin colegiile de redacție ale revistelor de profil, care nu excelează prin creațiile lor (scriind, totuși, bine), dar au disponibilități manageriale; primii au nevoie de ceilalți pentru a avea unde să se manifeste în plenitudinea capacităților creatoare, cei din a doua categorie au nevoie de primii pentru a avea cu cine să organizeze activitățile pe care le conduc;

- sunt, nu rare, situațiile în care cei mai valoroși epigramiști și cu experiență remarcabilă, chiar dacă au și abilități organizatorice, nu-și asumă răspunderi, din cauza comodității sau a diferitelor probleme personale, în timp ce alții sunt tot timpul disponibili pentru activități dedicate breslei (să nu subestimăm, totuși, pericolul pe care-l prezintă, în acest sens, „prostul harnic”);

- se cunoaște faptul că unii epigramiști renumiți, deși au o mare autoritate, câștigată prin competență și experiență, nu au întotdeauna curajul „să spună lucrurilor pe nume”, mai ales datorită unor particularități din structura lor psihică, dar și din pricina unor relații personale; în această idee, nu cred că este bine să îi descurajăm pe cei care au acest curaj (bineînțeles, ideal ar fi ca ei să fie în temă, să-și fi dovedit priceperea în domeniu și asupra lor să nu planeze nici cea mai mică îndoială privind bunele intenții);

- nu ar fi o surpriză să constatăm că mulți mari epigramiști nu sunt la fel de buni evaluatori și asta din varii motive: unii pur și simplu nu au calități de „profesori”, alții nu au răbdarea necesară și nu se pot concentra o perioadă mai îndelungată de timp și, de ce să nu spunem, s-ar putea să fie și epigramiști influențați prea mult în evaluare de simpatiile (sau antipatiile) politice, culturale, sportive ș.a.m.d.; și atunci, firește, este nevoie ca în juriile concursurilor sau la alte activități care presupun verdict referitoare la calitatea epigramelor să fie cuprinși cât mai mulți epigramiști, care să se completeze prin calitățile lor și care să fie aleși nu numai după criteriul „cei mai buni creatori de epigrame” (dar care să știe cum se construiește o asemenea bijuterie literară);

- cunoaștem epigramiști care produc, în mod constant, poante scilpitoare, originale, dar care „o mai scrântesc” cu câte o aritmie, o asonanță, sau o greșeală de ortografie; pe de altă parte, colegi de-ai noștri „tobă” de prozodie și de gramatică nu reușesc prea des poante foarte bune; e clar, însă, că este nevoie și de unii și de alții, cu condiția ca, mai ales atunci când lucrează într-un colectiv (juriu, redacție, cenaclu) să se completeze reciproc;

- în cei câțiva ani de când încerc să cunosc lumea epigramiștilor am constatat că sunt unii care, „stârniți” de epigrame aparținând confrăților, reușesc, în timp foarte scurt, chiar pe loc, să alcătuiască replici inspirate, dar la epigramele „de sine stătătoare”, construite după propriile idei, rezultatele sunt slabe; în opoziție cu aceștia, mulți epigramiști excelează la teme și motive perene, dar nu se remarcă prin spontaneitate; ambele categorii contribuie la farmecul epigramei, în general.

Multe ar mai putea fi situațiile cu care să susțin existența diversității în familia epigramiștilor și necesitatea complementarității; închei, însă, cu precizarea că rostul rândurilor de mai sus nu a fost doar acela de a prezenta o stare de fapt, materialul de față dorindu-se a fi și angajant, chemând la unitate în folosul epigramei.

Ștefan Cornel RODEAN

SCURT ȘI CUPRINZĂTOR

Vârstă

Încep să mă albesc la plete,
Devine viața-mi tot mai grea,
Încet-încet renunț la fete,
Dar nu și la... Feteasca mea.

Mihai Cimpoi

La dansa

„Abia atingi covorul moale”
Și, poate că ți-e greu să crezi,
Că, pân' la creștet, de la poale,
Se-nalță-un praf de nu te vezi!

Dumitru Hurubă

Puterea

Ea își bate joc de vatra
Noastră sfântă, milenară.
Nu doresc să dau cu piatra,
Ci-i vreau una... funerară!

Viorel Cacoveanu

Alternativă

E soarta unora cam sumbră –
S-ajungă propria lor umbră;
A altora e și mai dură:
Sunt propria caricatură.

Ștefan Cazimir

CONCURS

Rezultatele concursului

Tema **„EPIGRAMEI”:****„A RUGINIT FRUNZA
DIN VII...”**

Concurs greu, și acesta, dar,
după două bardace de tulburel,
mintea ni s-a detulburizat și,
animați de sentimente pioase,
am ales epigrama d-lui IOAN FĂRTE
ca fiind câștigătoare:

GENEALOGIE VESTIMENTARĂ

Cum toate au un început,
Când frunza Evei – zic creștinii –
A ruginit și a căzut,
Atunci au apărut bikinii.

*Principala problemă a fost accentul
din enunțul temei, care ne așteptam să
creeze probleme celor ce l-au introdus în
epigrame. Știm că ne vom atrage critici,
dar am slăbit vigilența revoluționară
asumându-ne responsabilitatea pentru
această „eroare greșită”.*

Printe araci, s-au mai ițit:

TOAMNA PRIN PĂDURE

Sunt prin vie c-o amică
Și îi zic cu voce tristă:
Iată frunzele cum pică,
Dar a ta cât mai rezistă?

Ion Micuț

GÂND CONSOLATOR

Românul, om echilibrat,
În felul următor gândește:
Când are via rod bogat,
Nu-i bai că frunza-i ruginește!

Constantin Iurașcu-TATAIA

TOAMNA

A ruginit tot pe cărare,
Că ploile-s acum în toi,
Motiv să scârțâie-așa tare
Ca și politica la noi...

Florina Dinescu Dinu

CHEMARE

A ruginit frunza din vii
Și iarăși dorul meu te cheamă,
Să vii ca altădat', să vii,
Ca să plătești ce beau la cramă...

Eugen Pop

SPERANȚE DE TOAMNĂ

Că frunza-n vii a ruginit,
Pe nimeni nu va întrista;
Ba chiar Adam e fericit,
Că frunza Evei va cădea!

Eugen Ilișiu

A VENIT TOAMNA

Rugina peste vii se lasă,
Primită este cu ovații,
Se strâng elevii-n săli de clasă
Și-n mustării mai toți bărbații.

Vasile Larco

A RUGINIT FRUNZA DIN VII

Pălirea frunzei-i semn de must,
În litri depășește mia,
Regret că zeama ei n-o gust,
C-am ruginit la fel ca via!

Viorica Găinariu

„A RUGINIT FRUNZA DIN VII”:

Vara vârstei când apune
Și vin zilele ploioase...
Și rugina se depune
Peste frunze și... prin oase.

Constantin Cristian

A RUGINIT FRUNZA DIN VII

„Vezi, rândunelele se duc
Și cad și frunzele de nuc...”
Las nostalgia, că sunt semne,
Că trebuie să-mi cumpăr lemne.

Laurian Ionică

EU ȘI ARACUL

Cred c-așa a fost să fie,
Să ne-asemănăm puțin:
El – susținător la vie,
Eu – „susținător” la vin.

Ionel Jecu

P.S. Sprijinindu-se de araci, i-am mai lăsat
prin vie pe: Gheorghe Gh. Popescu, Janet Nică,
Mircea Micle, Ioan Farcaș, Ioan Crăciun, Petru
Ioan-Gârda, Condrat Pleșca, Dan T., Eugen
Deutsch, Maria Berciu, Nicolae Căruceru,
Nichi Ursei.

INTERVIU

DUMITRU HURUBĂ

**„Criticii literari «serioși» recunosc în intimitatea lor
că, fără acest peduncul, literaturii i s-ar pierde,
dacă nu sarea, sigur piperul...”**

Interviu realizat de George Corbu

Cunoscut și recunoscut drept unul din umoriștii ilustrativi ai celei de-a doua jumătăți a secolului XX, dar și al primei jumătăți din cel următor, **Dumitru Hurubă** are de ce să fie invidiat: cărțile sale sunt intruabile (inclusiv în anticariate), drept pentru care, fișierele bibliotecilor de oarecare importanță și selecția reprezentativă rămân singurele surse de informare pentru cititorii cu staif.

Prezent în antologiile de proză umoristică (trei dintre acestea datorate admirabilului său confrate **Cornel Udrea**), acest combatant pe frontul salubrității etico-sociale și politice se bucură în liniște, în deloc provinciala-i Simerie adoptivă, de toate privilegiile și comoditățile situării în afara stresului tipic marilor aglomerări umane, beneficiind de un climat ce-i îngăduie să ia distanță, în felu-i mucalit, altfel spus, să satirizeze socialul în ansamblu. Umorul său dovedește, axiomatic, că avem atâtea tipuri de umor câți umoriști sunt, în ciuda faptului că teorii savante ale comicului tind să instituționalizeze principii, formule, procedee, rețete ș.a. ale prezumitului gen literar.

Umorist complet (citește: total), **Dumitru Hurubă** nu se refuză niciunei modalități atestate în materie: versuri, schițe și romane satirico-umoristice, pamflete, tablete, ba chiar și epigrame. Indesebi pentru aceste cașete de spirit se cuvine a-i mulțumi celui ce s-a exersat și în aria criticii literare. Între cele două feluri de critică se plasează demersul artistic al autorului, pe cât de spectaculos, pe atât de necesar, obligatoriu chiar, într-o societate debusolată, generatoare de tot soiul de crize, între care cea morală a devenit endemică.

Teoreticianul umorului, din interviul de față, o reverență suplimentară. Revista noastră se felițează pentru șansa de a-l înscrie în stajul unor oameni cu derivata pozitivă care au devenit colaboratorii acesteia.

1. În cazul epigramei, considerați că avem de-a face cu o simplă specie literară (sau a ironiei), ori cu un gen literar autonom?

Nu prea m-aș băga în... ciorba specialiștilor de analiză literară. Adevărul este că nici nu mă pricep. Dar nici nu pot să nu spun, cu uimire, că mulți comentatori (istorici, teoreticieni, critici literari) nu dau importanța cuvenită în general literaturii satirico-umoristice, și-atunci, ce să mai vorbim de epigramă? După cum bine se știe, critica literară – cel puțin reprezentanții ei contemporani – se ferește, ca de tămâie!, să comenteze acest gen de literatură, considerându-l fie un fel de paria, fie un nodul *deranjant*, fie un neg (totuși!), fie un apendice care odată extirpat, nu i se simte lipsa. Pe de altă parte, criticii literari „serioși” recunosc în intimitatea lor că, fără acest peduncul, literaturii i s-ar pierde, dacă nu sarea, sigur piperul...

2. Câteva cuvinte despre aria de răspândire a epigramei. Este ea un gen prin excelență latin?

Nu cred, fiindcă spiritul grec se simte la... tot pasul, iar dacă acceptăm acest adevăr și vorbim despre Alceu, Anacreon, ar mai fi multe de spus, având în vedere că filosofia și cultura greacă a... cucerit lumea de-a lungul secolelor?

3. Epigrama este (sau poate fi) o oglindă a epocii istorice pe care o redă și în care se manifestă. Este mult, este puțin?

Convine unora sau nu, ea ESTE!, fără îndoială, tot așa cum a FOST și va FI. Nu, nu e mult, dar nici puțin. Să ne gândim doar la importanții noștri autori de epigrame, numiți aici aleatoriu: Al. Donici, Alecsandri, Cincinat Pavelescu, Topîrceanu, Păstorel, Al. Clenciu, George Zarafu, Mircea Ionescu-Quintus, Macedonski, Elis Râpeanu, N. Rotaru, Ionel Iacob Bencei, Vasile Larco, George Corbu, Eugen Albu, Constantin Iurașcu și încă mulți alții – TOȚI BUNI!, a căror creație e „prinsă” de epoca, de vremea în care trăiesc, precum „marca de scrisoare” – ca să ne amintim un picuș și de regretatul Ion Băieșu...

4. Cum ați defini dumneavoastră epigrama?

Interesant, dar acest produs... minuscul (!), este atât de greu de definit, încât „îți vine să-ți lași baltă / toate interesele” din acest punct de vedere și să-ți desfeți sufletul cu niște... epigrame care, dacă sunt faine, rezolvarea definiției, vine de la sine...

5. Considerați că există o filosofie (logică) a epigramei?

O, da, sigur! Ea există de la sine, comedia e că unii renunță s-o caute, de frică să nu dea de ei înșiși, alții o caută înnebuniți, iar a treia categorie, intelectualii „deștepți”, se bucură și râd din toată inima (și sincer!) la citirea epigramelor, chiar dacă amintindu-și, doar, de simpatica zicere freudiană: „Puteți râde liniștiți, că nu e vorba de dumneavoastră!”

INTERVIU

6. Care ar fi, după domnia voastră, secretul unei bune epigrame?

Să corespundă definiției din DEX „și mai mult decât atât...”, pentru că, sub generosul generic „Epigramă(e)”, apar deseori și textulețe rahitice din punct de vedere al valorii în sine a genului. Destul de mulți „producători” de epigrame, din nefericire, ar trebui să aibă un simț al valorii creației ca atare, că, de nu, produsul „geniului” lor sună jalnic și este lovit de „ciomagul Uitării” de către atotputernicia Părintelui Cronos. Din punctul meu de vedere, nici Harvard, nici Cambridge și nici măcar Sorbona nu pot elibera atestate oficiale de epigramist, recte umorist, dacă Bunul Dumnezeu nu a avut în vedere dotarea cuiva cu sămburele auriu-divin al harului...

7. Ați fost tentat să scrieți epigrame? În caz afirmativ, vă rog să transcrieți pentru cititorii revistei noastre unele dintre acestea.

Da, trebuie să recunosc sincer că am avut unele „apucături”, dar nu a ieșit mare lucru, rămânând să invidiez, în continuare, și cu tot dragul, pe adevărații epigramiști. Cu voie bună, cred că singura „epigramă” reușită de mine este epitaful următor – sper să nu compromită revista, dacă veți publica această discuție: „*Jar aicea e o hrubă / Cu confort, fără confort? / Unde Dumitru Hurubă / Vă sfidează. Fiindcă-i mort!*”.

8. Atitudinea dumneavoastră față de epigramă are o motivație anume? Ați fost ținta unor epigrame? Acestea v-au produs neplăceri sau inamiciții?

Nu neapărat o motivație specială de genul „am fost ținta” sau... Chestiunea e complexă, complicată și profund de intimă și infinită. Doamne, ce răspunsuri dau la întrebări... indiscrete, nu? O, da, o epigramă de... mare și indiscutabilă „cruzime intelectuală”, „de ai inimă” și, mai ales „minte”, nu te lasă niciodată indiferent, iar dacă da, atunci te poți interesa, măcar la un psiholog (nici psihiatru nu trebuie scos din ecuație) să vezi ce se întâmplă cu tine, dar, în orice caz, e mai puțin groaznic – așa cum se spune – decât o atitudine de indiferență. Vorba ceea, din bătrâni: „*Bine, măi, frate, nu mă lauda, nu mă ridica în slăvi, ci înjură-mă, pomenește-mi numele, zi și tu ceva... Of, Doamne, tăcerea ta, mă distruge, mă...*”. În context, și oarecum cu alte cuvinte: am fost „țintă”, dar, dacă a fost „atac” inteligent, chiar m-am bucurat. Inamiciții – nici vorbă! Am prieteni umoriști foarte buni: clujeanul Cornel Udrea, constănțeanul Ananie Gagniuc, ieșeanul Bogdan Ulmu, brăileanul mare caricaturist Costel Pătrășcan, iar cu reșițeanul Mircea Cavadia sunt, de asemenea, într-o relație foarte bună, cel puțin așa mă bucur să cred...

9. Posedați în bibliotecă volume, culegeri și antologii de epigrame? Le consultați cu folos?

Da, nu multe, e drept, dar îmi sunt aproape. Și la propriu, și la figurat. Au locul lor în bibliotecă (scuze, m-am trădat că am și eu o bibliotecă...) și, meritat, în loja de onoare a sufletului meu, alături de scrieri ale unor Jérôme K. Jérôme, Pierre Daninos, Ephraim Kishon, Twain, Cehov, sau Caragiale, Mușateștii Tudor și Vlad; cu ultimul – Dumnezeu să-l odihnească!, și cu draga lui Penke, am fost, aș putea spune, chiar prieten. S-ar putea să nu fie așa, n-am nicio dovadă, dar cred că eu i-am luat ultimul interviu înainte de moartea sa – pe care l-am și publicat apoi în „România literară”... Dar nu pot termina răspunsul la această întrebare fără a destăinui o „chestie” pe care am descoperit-o fără să vreau, dar ca o răzbunare hazlie: TOATE cărțile de umor, din bibliotecă, se află, oarecum paradoxal, în imediata vecinătate a volumelor de istorie, critică și teorie literară – adevăr oricând și de către oricine verificabil.

10. În calitatea lui de creator de un tip aparte, epigramistul poate sau trebuie să beneficieze de un statut nediscriminatoriu?

În mod normal, dacă mai este ceva normal, nu. Dar el, epigramistul, tocmai prin ceea ce face, produce se... autodiscriminează. El face parte dintr-o categorie socio-culturală și literară aparte, de fapt foarte SPECIALĂ, să recunoaștem, fiindcă, să fim cinstiți: câți mari scriitori (nu contează genul literar practicat), au reușit să fie și buni epigramiști?

11. Ce relație există între public și epigramă?

Strânsă, din ce în ce mai strânsă, în condițiile în care românul, sau omul de aiurea în general, a devenit internet-cult, adică am devenit și devenim „deștepți” fără să parcurgem mii de pagini – ce chestie oripilantă lectura, nu? Dar să citești o epigramăăăă – asta da, de-un miliard de ori DA! Iar generațiile care ne urmează – nici atât, fiindcă, într-adevăr, lectura unui volum de Dickens, Tolstoi sau Balzac, e supliciu, iar în ce îl privește pe Dostoievski... Cine-i mă, ciumpalacul ăsta? A scris cumva *Mizerabilii*, sau...?

12. Cunoașteți legături între epigrama românească și cea universală?

Recunosc, nu. Ele or fi existând, dar cred că, într-un clasament – ad-hoc sau nu – surclasăm orice popor care ar pretinde că are haz la nivelul românului. Și-atunci, discuția se termină, din punctul meu de vedere, înainte de a începe.

13. Din anul 1990 există Uniunea Epigramiștilor din România, în care sunt integrate 25 de nuclee de epigramiști. Vi se pare un fapt semnificativ pentru climatul literar actual?

Continuare la pg. 19

ANIVERSĂRI

Se urăm
La mulți ani!
de ziua lor...

Cum se aude

*Peste tot auzi suspine,
Nu mai ești cu viața-n ton,
Viitorul sună bine...,
Numai dacă ești afon.*

CONSTANTIN MÎNDRUȚĂ – 55 ANI

Love story

*I-ar da, visând la o idilă,
Și inima, dar el i-a spus:
„Pretențiile, tu, copilă,
Nu se ridică-atât de sus“!*

IOAN ROȘCA – 60 ANI

La Festivalul de folclor

*Festivalul cel cu lauri
Fost-a cel mai lăudat,
Că s-au fript în țeapă tauri...
Boii, însă, au scăpat!*

IONEL STOIT – 60 ANI

**După 20 de ani
de la Podul de flori**

*Moldoveanul cel cu piatra-n sân
Doar pe jumătate-a fost român;
Azi, când fără țară nu mai poate,
Este un român și jumătate!*

MIHAI CIMPOI – 70 ANI

Duet

*În a noastră căsnicie,
Soața cântă – și-o respect.
Chiar de n-are melodie,
Știe textu,-n schimb, perfect!*

MIHAI TEOGNOSTE – 70 ANI

Dialog la volan

*„Draga mea, să știi, mă mir...”
A deschis el paranteza,
Dar, mărind prea mult viteza,
A închis-o-n cimitir.*

ION MUNTEANU – 70 ANI

Unui actor

*M-am bucurat când l-am văzut
În rolul său de condamnat,
Dar, mult noroc nu am avut,
Că, în final, a evadat!*

EMIL ȘAIN – 75 ANI

Permanență

*Balzac a spus o vorbă mare:
„Schimbarea-n viață n-are frâne!”
Guvernele sunt trecătoare,
Onor Poliția rămâne!*

NICANOR PLĂMĂDEALĂ – 75 ANI

Politician sărac!

*Acuzat, el nu se lasă
Și atacă vehement:
„Nu am șapte ani de-acasă,
Dar am opt în Parlament“!*

VIOREL CACOVEANU – 75 ANI

Întâlnire cu domnul ministru

*Chiar de-s printre umiliți,
Îl salut, cum se cuvine:
„Domn' ministru, să trăiți
...Ca mine!“*

NICOLAE MUNTEANU – 85 ANI

CLUBUL CLUBURILOR

CLUBUL EPIGRAMIȘTILOR BUCUREȘTENI „CINCINAT PAVELESCU“

NOROC

*Norocul meu a fost cam chior
Și asta mă înnebunește,
Că-ncerc s-ajung un scriitor,
Acum, când nimeni nu citește!*

Mircea Popescu

VACCIN

*Pe la sate, lumea spune
Că primarii au o gripă
Finanțistă, ce impune
Un vaccin... anti-risipă.*

Liviu Zănefirescu

URNA DE VOT

*Incubator faimos, ce poate,
Că-n cazuri certe cu viagră,
Să-i introduci o bilă neagră,
Și scoate... trei – chiar albe toate!*

Corin Bianu

FAMILIALĂ

*Pe Gică, de un timp, nevasta
E foarte tare supărată!
Motivul l-a uitat și basta,
Dar nu îl iartă niciodată!*

Gheorghe Grosu

SLOGAN ELECTORAL

*Ajungând ca vai de noi,
Te rugăm – că pari un geniu –
Dă-ne țara înapoi
Cel puțin... cu un deceniu!*

Luchi Tenenhaus

DILEMĂ

*Când spune ea că mă iubește,
Sub lună și sub cer senin,
Eu, ce să fac, s-o cred prosteste,
Sau s-o refuz... ca un cretin?*

Emil Cremer

OMUL CONTEMPORAN

*Dintre-atâtea vertebre
Ce se află pe pământ,
Singur, omul, din păcate,
Are (dar nu prea)... cuvânt!*

Titi Turcoiu

**DE CE NU SUNTEM PRIMIȚI
ÎN SCHENGEN**

*Bulgarii și românii stau acasă,
Căci știu europenii cum e cazul:
Bulgarii-s cunoscuți c-au ceața groasă,
Românii că le este gros obrazul.*

Laurențiu Ghiță

„DEBRANȘAREA“ ROMÂNULUI

*Încălzirea de „centrală“
Bani cerând, munciți cu chin,
Ne cuplăm la cea „globală“,
...Poate costă mai puțin !*

Zaharia Petrache

SEPARAȚIA PUTERILOR

*Guvernul ne-a convins că-n stat,
De-acuma, totul merge strună:
Puterile s-au separat,
Iar slăbiciunile se-adună!*

Corneliu Berbente

CĂSĂTORIE DIN INTERES

*El bunic și ea minoră,
Criticați degeaba!
Cât averea e majoră,
Merg strună treaba!*

Constantin Titus Bordeianu

BUCURIE ȘI NU PEA

*Când este un cutremur de pământ,
Pe mine mă încearcă bucuria,
Că pot să-afirm, atunci pe drept cuvânt:
„Ceva se mișcă și în România!“*

Nicușor Constantinescu

CLUBUL CLUBURILOR

NICOLAE NICOLAE – 80

La 11 iunie 1927 se naște **NICOLAE NICOLAE** în comuna Rast (Jud. Dolj).

După școala primară din comuna natală urmează Liceul Teoretic „Independența”, din Calafat, apoi se înscrie la Institutul Politehnic, Facultatea de Silvicultură și Exploatare a Lemnului, din Brașov, pe care o absolvă în 1957, an în care se căsătorește cu Tamara Jechiu, fiica unui preot din Chișinău, refugiat în comuna sa, cu care are doi fii: Sergiu și Cristian.

Din 1957 până la pensionare în anul 1998 lucrează în cadrul Întreprinderii Forestiere Zăvoi (jud. Caraș-Severin) și apoi la Combinatul de Industrializare a Lemnului din Caransebeș.

În anul 1995 devine membru al Uniunii Epigramiștilor din România, colaborând cu epigrame și pamflete la diverse reviste satirico-umoristice din țară, în special la „Epigrama”, organ al U. E. R. și „Pardon” din Timișoara.

Este membru fondator al periodicelor caransebeșene „Gazeta de Caransebeș” și „Mythos”, iar în anul 1998, cu prilejul celui de al doilea Festival Național

de epigramă pe care îl organizează la Caransebeș, fondează și revista de satiră și umor „Apostrof”. În același an pune bazele cenaclului de epigramă „Apostrof”.

În anul 2002, cu prilejul împlinirii vârstei de 75 de ani primește Diploma de Membru de onoare al Uniunii Epigramiștilor din România.

Nicolae Nicolae este un nume bine cunoscut în țară, unde scrisul său, risipit în ziare și reviste, îl trădează a fi un prolific autor de umor, manifestându-se atât în proză ca și în versuri, abordând categorii lirice: rondeluri, fabule, pamflete, parodii, cronici rimate în mod special epigrame.

Foarte prodigios a publicat cărți dintre care amintim pe cele care conțin și epigrame:

CÂTE-UN STROP DE EPIGRAMĂ – Epigrame

EPIGRAMA CU ȘI FĂRĂ... TVA – Epigrame și pamflete

ÎN TREACĂT – Epigrame, pamflete și tablete

VERSURI ȘI REVERSURI – Epigrame și tablete

LAMPA LUI DIOGENE – epigrame și versuri

PĂCATE COMPENSATE – Epigrame

ÎN CĂUTAREA ZĂMBETULUI PIERDUT – Epigrame și versuri umoristice

Continuare în pag. 17

CLUBUL EPIGRAMIȘTILOR BUCUREȘTENI „CINCINAT PAVELESCU”

ANUL CARAGIALE

*Acid a fost Caragiale
Satirizând atâți eroi;
El s-a născut în Haimanale,
Dar, printre ele, trăim noi.*

Radu Ionescu-DANUBIU

CONSECVENȚĂ

*Prostia lui e-o boală,
Ce nu cunoaște frâne:
Cu noaptea-n cap se scoală,
Cu ea în cap rămâne!*

Valerian Lică

ATENȚIONARE CĂTRE ALEȘI

*Voi, cei ce-aveți azi de mâncare,
Din București, în largul zării,
Trăiți pe un „picior prea mare”
Și ați uitat de „talpa țării”.*

Ioan V. Maftei-Buhăești

COAUTOR LA INVENȚII

*Demult, fiind pe șeful supărat,
Că zeci de inovații mi-a furat,
Aflând că proiectează un fecior,
M-am implicat și eu... coautor.*

Viorel Martin

ZĂDĂRNICIE LA BLOC

*La Meteo se-anunță ger;
Cer în genunchi ceva căldură
De la al meu calorifer,
Dar fieru-i fier și nu se-ndură!*

Ion Munteanu

CULTURALĂ

*Ce se-ntâmplă în cultură
E ca-n dragoste. Păcat!
Astăzi, din literatură,
Nu mai scoți... cât ai băgat!*

Gheorghe Popescu-GER

MIE ÎNSUMI

*Îmi dau și eu prea bine seama,
Ales-am bine meseria,
Că, tot ce stric cu epigrama,
Repar cu cardiologia!*

Corneliu Zeana

MĂRTURISIRE

*Cincinat socot că are
C-un chirurg asemănare:
Amândoi, precum se știe,
Au tăiat în carne vie!*

George Zarafu

P.S. Selecție făcută de **Laurențiu Ghiță** atât din duelurile desfășurate „live”, cât și din paginile *Caietului de Club 2011*, realizat de **Corin Bianu** și **Viorel Martin**.

EVENIMENT

Festivalul Internațional de Satiră și Umor „Umor fără frontiere în Țara de Sus“

Grigore CHITUL

Într-o vreme când unele festivaluri nu se mai țin, se restrâng sau se amână, iată că, la Vama, în Bucovina, în perioada 6–8 iulie 2012, s-a desfășurat prima ediție a Festivalul Internațional de Satiră și Umor „Umor fără frontiere în Țara de Sus“.

Nici căldura sufocantă, nici distanța mare nu i-au împiedicat pe invitați să sosească vineri, în frumoasa comună Vama, care cum au putut: unii cu trenul, unii cu autobuzele, unii cu autoturismele și unii cu nevestele. Cazarea s-a făcut la câteva pensiuni turistice din Vama, de primirea și repartizarea oaspeților ocupându-se personal directorul festivalului, dr. Sorin Cotlarciuc.

Muzeul Oului din Vama ne-a fost prezentat de prof. Letiția Orșivschii, în costum popular, cea care, cu o pasiune incredibilă, a reușit să strângă, în peste 12 ani, cea mai numeroasă colecție de ouă din România, cuprinzând peste 3000 de exponate, structurate pe două secțiuni: ouă din Bucovina încondeiate, multe lucrate chiar de mâna ei, și ouă din întreaga lume, realizate în tehnici specifice fiecărei țări, unele adevărate rarități, cum ar fi un ou de emu, decorat prin zgâriere de un aborigin acum peste 100 de ani și un ou de porțelan din Austria imperială, având și el peste un secol vechime.

Desigur că un asemenea prilej nu putea fi scăpat de epigraști, Vasile Larco fiind, ca de obicei cel mai rapid: *La muzeul Ouălor: O-nțebare nu prea nouă, / Grea precum e noaptea boala; / Că-s atât de multe ouă, / Cin' le ține socoteala!* Ion Moraru din Galați i-a făcut și el o dedicație Letiției Orșivschii, creatoarea Muzeului Oului din Vama: *Scriind și iubind epigrama, / Acum adevăr vă spun vouă: / Văzut-am aicea la Vama, / Pe prima femeie cu... ouă!*

Apoi, Vasile Vajoga a dat citire poeziei „*Părerea mea!*...“, în care a rezolvat în versuri celebra enigmă: „Cine a fost întâi: oul sau găina?“. Și cum întotdeauna există și cârcotași, Cătălina Orșivschii și-a notat grijulie în agendă: *Ce vă spun nu-i o poveste: / Altu-atenția-mi atrase / Că-n colecție nu este / Nici un ou de-al lui Năstase.*

Sâmbătă dimineață am vizitat o expoziție de sculptură în lemn și pictură a talentatului meșter octogenar Oaș Dragoș, apoi am vizitat expoziția de caricaturi din holul Căminului Cultural, organizată cu ocazia festivalului, iar în continuare am participat la un spectacol emoționant, organizat în fața Primăriei din Vama, dedicat domnitorului Ștefan cel Mare, al cărui rol l-a interpretat, cu mult har, actorul Cornel Constantin Simionescu, asistat de câțiva oșteni și răzeși cu bucurie, în costume de epocă.

Petru Brumă, un talentat umorist constănțean, inspirat de eveniment, a raportat, în final, ca un adevărat agent FBI moldav: „*Măria ta, vești rele dau pândarii / Răsună-n codri buciulul restriții, / Am alungat iar spre Bugeac tătarii, / Dar dau năvală-n Vama umoriștii!*“

După terminarea reprezentației, ne-am întors la Căminul Cultural unde, într-o atmosferă fierbinte, sala fiind destul de mică, a avut loc festivitatea de decernare a premiilor festivalului. La masa prezidiului, au luat loc academicianul **Mihai Cimpoi** (Moldova), **George Corbu** – președintele UER, **Emilian Marcu** – poet, dr.

Sorin Cotlarciuc – directorul festivalului, **Doina Cernat** – secretarul Primăriei Vama, **Daniel Corbu** – poet, alături de mai multe personalități locale și sponsori ai festivalului.

Festivalul s-a desfășurat pe patru secțiuni, tema concursului fiind „**Lăcomia**“.

La cele trei secțiuni de literatură umoristică au fost 262 de participanți din România și din alte șapte țări: Australia, Israel, Canada, SUA, Germania, Ucraina și Moldova.

Premiile acordate au fost următoarele:

1. Secțiunea epigramă:

Premiul 1 – GHEORGHE BĂLICI, Moldova

Premiul 2 – ION DIVIZA, Moldova

Premiul 3 – DAN TEODOR DANILĂ, Suceava

2. Secțiunea poezie:

Premiul 1 – IONEL IACOB BENCEI, Timișoara

Premiul 2 – LUCIAN PERȚA, Vișeu de Sus

Premiul 3 – GRIGORE CHITUL, Bistrița

După festivitatea de premiere, a urmat lansarea Antologiei de umor rural, culeasă de Emil Ianuș și Nelu Vasile, care au distribuit tuturor participanților volumul cu autografe. Inspirat de această ocazie, Vasile Larco, cu cartea în mână, a făcut imediat o... *Aprecieri rurale: Cum „Veșnicia s-a născut la țară“, / Cu certitudine se poate spune / Că satul românesc e o comoară / Din care se tot ia și nu se pune.*

După ora 15, am asistat la un recital de muzică ușoară al actorului Cornel Constantin Simionescu, care a dovedit că are și calități vocale excelente. Tenorul Ursan Sorin Delaclit a susținut și el un scurt recital, cântând câteva arii celebre, dintre care nu au lipsit „*La donna e mobile*“ din opera „*Rigoletto*“ de Giuseppe Verdi și „*Nessun Dorma*“ din opera „*Turandot*“ de Giacomo Puccini.

Pe parcursul întregii după-amiezi, alternativ cu programul muzical, s-a desfășurat și recitalul epigramiștilor participanți, care au dat și interviuri pentru posturile regionale de televiziune.

A avut loc și un concurs fulger de epigrame cu rime date (*păun / molid*), câștigătorii fiind, în ordine: Lucian Perța, Dan Norea și Emil Ianuș, dar au avut loc și dueluri epigramatice spumoase, spre deliciul întregii asistențe.

Află într-o formă de zile mari, maestrul Ionel Iacob Bencei, cu vocea lui inconfundabilă, mi-a spus următoarea epigramă memorabilă: *Profanare peste 500 de ani: Ticăloși m-or lua din ladă, / Ca să-mi scoată un dentist, / ADN-ul și să vadă / Dacă-am fost epigramist!*

Duminică dimineața am vizitat Stălpul lui Vodă, o coloană din gresie poroasă, ridicată în anul 1717, din porunca domnitorului moldovean Mihai Racoviță (numit Struțocămilă de Dimitrie Cantemir în „Istoria ieroglică“, în urma campaniei sale victorioase din Transilvania asupra armatei austriece. A urmat, apoi, o vizită la Centrul rezidențial de bătrâni „Geana“, o construcție ultramodernă, realizată cu fonduri europene, în care sunt cazați în condiții excelente 36 de pensionari.

EVENIMENT

CURAT-MURDAR, LA CLUJ

Festivalul Național „ETERNA EPIGRAMĂ“, ediția a XXIII-a,

22 – 24 iunie 2012

Premiul I – ION MORARU – Galați**CANINĂ**

*Prin țară, astăzi, poți să vezi
Pe stradă, zeci de maidanezi,
Dar și, aleși de cetățeni,
O droaie de..., dalmățieni“!*

Premiul II – ALEXANDRU OLTEAN –**Bistrița****CONSTATARE**

*Se-ntâmplă ades în țara mea
Și multora li-i viața-amară,
Chiar dreaptă legea de-o fi ea,
Justiția-i curat... murdară!*

Premiul III – FLORINA DINESCU-DINU**– Ploiești****MÂNDRIE NAȚIONALĂ**

*Lumea știe, de-astă dată,
Tot românul-i plin de fală,
Că-ntr-o țară-așa curată
Și dosarele se spală...*

S-au mai acordat următoarele:

– **DIPLOMA ONORIFICĂ** „AMICUS SATIRICONUS“ (pentru prima dată): Domnului **CORNEL UDREA** în semn de apreciere a unui mare umorist, personalitate cu o identitate pregnantă în lumea valorilor culturale contemporane și în mod special pentru colaborarea exemplară la realizarea artistică a festivalurilor „ETERNA EPIGRAMĂ“, cu prilejul împlinirii vârstei de 65 de ani.

– **DIPLOMA ONORIFICĂ** „AMICUS SATIRICONUS“: Domnului **NICOLAE-PAUL MIHAIL**, în semn de adâncă recunoștință pentru onorarea fiecărui festival clujean „ETERNA EPIGRAMĂ“, scriitorul considerat una dintre emblemele epigramei contemporane, o mostră de erudiție și înțelepciune, și, căruia, îi aducem un cald elogiu la aniversarea celor 89 de ani.

– **DIPLOMA DE MEMBRU DE ONOARE** al CENACLULUI „SATIRICON“: Domnului Dr. **DAN BRUDAȘCU**, scriitor, eseist, traducător, directorul Casei de Cultură a Municipiului Cluj-Napoca, în semn de apreciere deosebită a fidelității și a atașamentului față de Cenaclul nostru, promotor al actelor de cultură.

– **DIPLOMA DE EXCELENȚĂ**: Domnului **AL.FLORIN ȚENE**, poet deosebit, eseist, ziarist și admirabil conducător al Ligii Scriitorilor Români, pildă de dăruire în folosul semenilor, cu prilejul aniversării celor 70 de ani.

– **DIPLOMA „OPERA OMNIA“**: Domnului **PETRE GIGEA-GORUN**, scriitor cu numeroase titluri, distins economist, ministru și ambasador, care a reactivat epigrama oltenească.

– **DIPLOMA „OPERA OMNIA“**: Domnului **VIOREL CACOVEANU**, scriitor, dramaturg și

MENȚIUNE – Constantin CRISTIAN –**Galați****PORTRET DE DEMNITARI**

*Spală bani, împart dreptate,
Inventează nași, mătuși,
Dar au mîinile curate
Căci se poartă „cu mînuși“.*

MENȚIUNE – VALENTIN GROZA –**Tg.Jiu****FOSTEI GUVERNĂRI**

*Prinși de frîiele puterii
Și plăcându-le bănetul,
Au făcut din plin mizerii
De au curățat bugetul!*

MENTIUNE – GRIGORE CHITUL –**Bistrița****UNUIA CARE ÎȘI CONTESTĂ
TRECUTUL DE TURNĂTOR**

*Dosarul lui murdar, se pare,
Asemeni vechilor lui ghete,
Cu cât îl periezi mai tare,
Cu-atât apar mai multe... pete!*

gazetar, cu numeroase titluri, în care cultivă satira acidă, caragialiană, la împlinirea celor 75 de ani de viață.

– **DIPLOMA DE ONOARE**: Domnului **IOAN POP** – fondator al Cenaclului, Președinte și Președinte de onoare, pentru afirmarea căruia a militat cu înțelepciune și spirit colegial, identificîndu-se cu esența epigramei pe care o servește de decenii, însoțită de un cald elogiu, acum, la aniversarea celor 75 de ani de viață.

– **DIPLOMA DE EXCELENȚĂ**: Domnului **EUGEN POP** – membru marcant al Cenaclului încă din primii ani ai acestuia, secretar literar între anii 1990–2000 și vicepreședinte între 2006–2007 – pentru contribuția deosebită adusă la afirmarea colectivului și a epigramei clujene, recompensat cu numeroase premii pentru participarea la concursurile naționale.

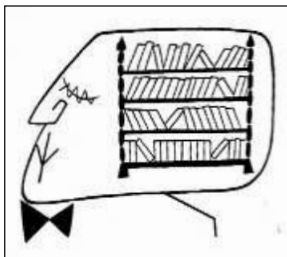
– **DIPLOMĂ DE ONOARE**: Domnului **MIHAI TEOGNOSTE** – membru marcant al Cenaclului încă din primii ani ai acestuia – pentru contribuția deosebită adusă la afirmarea colectivului și a epigramei clujene, cu prilejul aniversării celor 70 de ani.

– **DIPLOMĂ DE PARTICIPARE**: Elevei **IRINA PĂCURAR**, clasa a II-a, Liceul Teoretic „Nicolae Bălcescu“ din Cluj-Napoca.

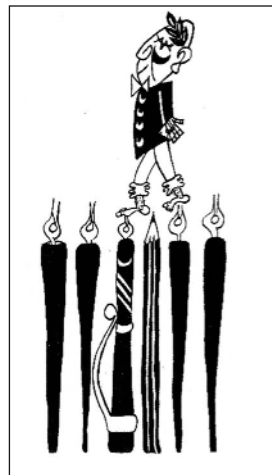
– **DIPLOMĂ DE PARTICIPARE**: Elevului **RAUL FLOREA**, clasa a VI-a, Centrul Educativ „Copii și Tineri pentru Comunitatea Europeană“ Cinciș-Cerna, jud. Hunedoara (Cercul „Satiricon“).

– **DIPLOMĂ DE PARTICIPARE**: Elevului **SORIN STROIA**, clasa a VI-a, Centrul Educativ „Copii și Tineri pentru Comunitatea Europeană“, Cinciș-Cerna, jud. Hunedoara (Cercul „Satiricon“).

CARUSELUL CU EPIGRAME

Dintre sute de penițe

EMOȚIILE BACALAUREATULUI

Un absolvent cam speriat, săracul,
Văzând cât e de greu, gândi buimac:
Mai bine-ar trece apele cu bacul,
Decât să-l treacă apele la bac!

Vali Slavu

LA BACALAUREAT

Unii dintre absolvenți
Pot fi-n anii următori,
Dacă sunt și influenți,
Excelenți... plagiatori.

Vasile Manole

ȘCOLĂRIȚA

La Jean Monnet o școlăriță,
Cu ochi focoși de ștengăriță,
L-a pus pe proful ei de sport,
La grele probe de efort.

Mircea Micle

ELEVUL DESPRE PROFESORUL SĂU DE MATEMATICĂ

– Cred, prea credincios e dânsul,
Fiindcă-atunci când m-a întrebat,
Și i-am dat pe loc răspunsul,
De trei ori s-a închinat.

Petre Gigea-GORUN

NOI CUNOȘTINȚE

Candidații ce picară
La română, s-au ales cu...
Informația bizară,
Că există Eminescu.

Eugen Ilișiu

MOTIVAȚIA ȘCOLARULUI

Când mai sfioși, când fără trac,
Privind la bec ori la pantofi,
Elevii la examen tac...
Doar or rămâne... filosofi!

Vasile Larco

DORINȚĂ

Când văd câte-o profesoară
Unduind, cu pasul rar,
Mă rog: „Doamne, fă-mă iară,
Numai pentru-o zi, școlar“!

Constantin Moldovan

LA EXAMEN

O blondă, o minune
La examen, cică
Are-o versiune
Trece, dacă... pică.

Gheorghe Burdușel

UNDE SARE „AȘCHIA”?

Părinții-i vin adesea beți acasă,
Iar frații lui sunt fără căpătâi,
Dar el e un elev de primă clasă:
De câțiva ani e tot... în clasa-ntâi.

Ștefan Cornel Rodean

BINEFACERILE ÎNVĂȚĂTURII

De mic copil am mers la școală
Și iată-am reușit în viață,
C-o facultate triumfală :
Vând zarzavat și fructe-n piață!

Ștefan AI-SAȘA

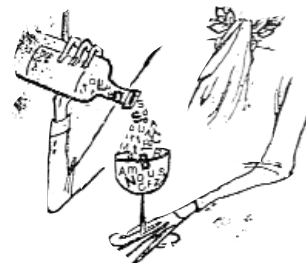
CONCURS

REZULTATELE CONCURSULUI PE RIME DATE

(Rimele: țigară, bogat)

Lupta a fost foarte grea! Dar, cu răbdare
și tutun, a scăpărat o brichetă de la Râmnicu
Vâlcea, în final, aprinsă de dl.

NICHI URSEI:

PICĂTURĂ CU PICĂTURĂ

Șeful nostru, bunăoară,
A ajuns un om bogat,
Tot primind câte-o țigară...
În cartuș, neapărat!

La două scrumuri distanță,
s-au mai aflat:

FUMĂTOR & DONATOR

Nu am cal și nici regat,
Cum aveam odinioară,
Dar ofer un preț bogat:
Un plămân pentru-o țigară!

Ion Diviza

PASIUNEA MONICĂI

La Washington, o secretară,
Solicitate o țigară;
Dar a primit ca surogat,
„Trabucul“ unui om bogat.

Ion Micuț

Nu pot să stau lâng-un bogat
(Am constatat și astă seară),
Cu multe fumuri m-a-necat...
Nu toate doar de la țigară!

Ioan Farcaș

FARMEC PERSONAL

Eu nu sunt tânăr, nici bogat,
Dar multe doamne mă-nconjoară
Și-adesori, la mine-n pat,
Mai trag și eu... câte-o țigară.

Petru Ioan Gârda

POVESTE DIN VESTUL SĂLBATIC

Un criminal, plecat „afară“,
Sperând s-ajungă om bogat,
Nimic n-a strâns, dar azi i-au dat,
În fine-o ultimă țigară!

Florina Dinescu Dinu

CUMPĂTARE EXCESIVĂ

La băutură și țigară
A renunțat, că-i fire-avară,
Dorind să-ajungă mai bogat,
Chiar și la viață-a renunțat!

Dan. T.

DIN STATISTICA FUMATULUI

Vă spun pentru a suta oară:
(Fiind spiritual bogat),
Când gata-i ultima țigară,
Se lasă omul de fumat!

Vaslie Larco

EFICIENȚA PLAGIATULUI

E-atât de cult și de bogat
La cap, că mintea-i dă pe-afară
Și-n pauzele de țigară,
Își trage... câte-un doctorat!

Nicolae Căruceru

MENIU

La micuța cârciumioară,
În meniul ei bogat,
E și fumul de țigară,
Dar și prețul... pipărat.

Constantin Cristian

ORIGINILE RĂULUI

De renunț întâia oară
(Of, că rău mi-au dăunat!)
La nevastă și țigară,
O să mor un om bogat.

Dan Teodor Dănilă

P.S. la concurs: Fumatul a dăunat
grav publicării, dar nu într-atât încât să
nu răzbată câteva fumuri, următorilor:
Janet Nică, Constantin Iurașcu-
TATAIA, Ioan Lazăr, Grigore Chitul,
Eugen Deutsch, Eugen Ilișiu, Ion
Cuzuioc, Zeno Millea.

ISTORIE LITERARĂ

2012 – Anul Caragiale

de Dumitru Hurubă

Ne aflăm în plin An Caragiale!

Au trecut 100 de ani de la moartea și 160 de la nașterea celui pe care, mai în glumă mai în serios, Delavrancea îl acuza de zolism, iar pe Anton Pann și Nicolae Filimon de balcanism... Însă, exact ca în anecdota cu rabinul, fiecare avea dreptate, dar și, mai ales Caragiale, transmițând lumii, prin opera sa, spiritul românesc, structura psiho-latină, dar și de ce să nu recunoaștem, pe cea... balcanică. Această latură sufletească a românului „extracarpatic” se lîpea cu mult mai bine de verva și spiritul său decât molcomia ardelenescă sau sentimentalismul excesiv moldovenesc, ceea ce nu l-a împiedicat ca, în proza *Un pedagog de școală, nouă* să satirizeze dur dialectul latino-abuziv-ardelenesc al dascălului. Desele sale vizite la Brașov unde, la piață, trăia voluptatea comunicării prin coborârea intenționată a dialogului la nivelul vânzătoarelor la tarabă, unguroaice, cu care se certa pentru un produs de nimic ore în șir, erau, de fapt, acumulări în vederea construcției de personaje pentru opera sa. Și dacă în vremea lui, la o sindrofie, Caragiale a administrat o lecție dură unui snob francofil, tânăr și pretins critic de artă, dar slab cunoscător al limbii franceze, acum spiritul său este sigur revoltat de anglofilismul manifestat de multă lume care se descurcă greu cu limba maternă – româna -, ca să nu vorbim și de funia gramaticii în casa agramatiilor...

De-aceia, sunt sigur că spiritul său, plutind majestuos peste și printre noi, se bucură sardonice și sarcastice de substanțialele apucături occidental-americaniste ale unora, în timp ce abia-abia reușesc să încropească o propoziție-două, cât de cât inteligibile. Însă, este probabil că îl întristează faptul că opera sa, în loc să ajute la îndreptarea moravurilor și prostiei, este ignorată tocmai de cei care ar trebui să învețe de la ea. Pentru că el este, în fond, „purtătorul de cuvânt” al românului neaoș de ieri, de azi și pentru totdeauna; personajele sale sunt atât de... autohtone, încât ne vine foarte ușor să le descoperim la tot pasul, începând de la funcționarul-trepăduș până la personajul arogant ocupând o funcție importantă pe care nu o merită... Argumentele se citesc, se aud și, ce e mai grav, se și văd pe ecranul televizorului unde, prin studiouri, se perindă și își manifestă puțințele fizico-vestimentare și neputințele intelectuale, toate zoaiele unei societăți aflate în cădere spectaculoasă spre nivelul Mării Moarte, adică, sub cota zero, ca să spun lucrurilor pe nume.

Dar, să revin la Caragiale, fiindcă, oricum, tăvălugul inculturii, odată pornit imediat după ‘89, nu mai poate fi oprit, din moment ce toate articulațiile îi sunt gresate minut cu minut cu vaselina prostiei, distribuită generos de guvernele post-decembriste, de mass-media sau de otrăvitoarele și spurcatele guri ale unui politicianism reprezentat de inși cărora ar trebui să li se arate un anumit loc la Târgoviște... La toate astea, cum ar exclama Caragiale din nou: „Toată viața n-am putut să sufăr prostia... Săracu’ de mine, mă băiete, când văd câte-un prost, mă doare... Zău, am dureri fizice... Mă ia cu rece aici în creștet...”, i se plîngea adesea lui Octavian Goga. Nu cred că acum ar fi altfel, pricepând lesne scopul respectivelor deversări de incultură, finalizate cu nașterea unui popor de idioți, care să poată fi manipulat cu momeala unui bine democratic din ce în ce mai utopic. Din acest punct de vedere, cred că spiritul lui Caragiale, plutind peste marea și consistenta degringoladă națională, exultă. Mă rog...

Mucalit și farsor de cea mai agreabilă, dar și mai... antipatică speță, posesor al unui bagaj lingvistic atotcuprinzător-inepuizabil, nu totdeauna ortodox, dar lipsit de vulgaritate, I.L. Caragiale s-a născut la 30 ianuarie 1852, într-un sat al cărui nume l-a predestinat, într-un fel, spre celebritate: Haimanale (azi I. L. Caragiale), și s-a stins din viață la Berlin, la 22 iunie 1912.

Autorul fermecătoarelor, acidelor și dragelor noastre *Momente și schițe*, a crescut într-un mediu care urma să aibă un rol extrem de important în cariera sa literară; în plus el fiind și nepotul lui Costache Caragiali (1815-1877), dramaturg, poet și prozator, și al lui Iorgu Caragiali (1826-1894), dramaturg. „Pornirile” viitorului mare dramaturg spre literatură, spre dramaturgie în special, au ca punct de plecare angajarea sa ca suflor la Teatrul Național din București (1870), după ce a renunțat la funcția de copist deținută la Tribunalul Prahova. Este începutul unui deceniu care va însemna, de fapt, perioada lansării sale ca autor-creator de literatură satirico-umoristică colaborând la mai multe publicații de gen: *Ghimpele*, *Telegraful*, *Asmodeu*, *Alergătorul liber*, dar și la *Timpul* și *Convorbiri literare*...

Ar fi trebuit să spun de la început, dar o fac acum: aceste însemnări încearcă să aducă în fața cititorilor un Caragiale poate mai puțin cunoscut, respectiv pe omul Caragiale care, de exemplu, în calitate de director general al Teatrului Național din București, se... preta până și la a juca farse chiar și actorilor din subordinea sa. Este notoriu faptul că pe actrița Frosa Sarandy, una dintre cele mai importante ale aceluia timp, a amendat-o pentru întârziere la repetiție, întârziere pe care însuși o pusese la cale... Sau: vizitând prima expoziție internațională de pictură din București, în anul 1896, ajuns în dreptul unei picturi semnate de Puvis de Chavannes, a reproduș primul nume al pictorului printr-o paronimă care a făcut să izbucnească în râs vizitatorii mai apropiați, noul cuvânt fiind lesne de ghicit...

Cei care l-au cunoscut, spun că autorul celor mai desăvârșite comedii, era un om de o sensibilitate și de-o mare tristețe sufletească, ceea ce nu-l împiedica să-și reverse verva satirico-umoristică în orice ocazie... Astfel, odată, împreună cu Goga, îl așteptau acasă la Vlahuță pe Delavrancea, și, supărat că acesta întârzia să se arate, pune mâna pe telefon și sună. Răspunde nevasta lui Delavrancea, care-l lămurește că soțul ei e bolnav și că are temperatură.

ISTORIE LITERARĂ

„– Aa! Măgaru' are temperatură! exclamă el. Spune-i că vreau să-l văd numaidecât, să-mi deie și mie câteva grade; că eu n-am deloc temperatură!”

Apoi, erau bine cunoscute permanentele ciondăneli dintre Caragiale și Delavrancea, mai ales după ce ultimul începuse să scrie piese de teatru. Evident și explicabil, Caragiale nu a scăpat prilejul acuzării autorului de meteorologism în dramaturgia românească referindu-se la *Vișorul*, *Luceafărul*, *Apus de soare*, urmând după părerea sa, piese cu titlu precum: *Trăznetul*, *Furtuna*, *Ceața*...

Odată ajuns să-și conștientizeze valoarea, Caragiale a început concomitent să sufere pentru nerecunoașterea ei de către contemporanii săi, mai ales cei din zona politicului care, bineînțeles, se răzbuiau în acest fel pentru că se vedeau ca într-o oglindă în personajele operei lui. La un moment dat și-a manifestat dorința să ocupe un loc de deputat, însă a fost refuzat pentru... lipsă de încredere. Postdecembrist vorbind: s-au schimbat cu ceva lucrurile?

Ar fi făcut-o și pentru că mijloacele sale de existență erau destul de modeste, de-aceia obișnuia să spună:

„– Am muncit o viață întreagă, mi-am cheltuit averea ca să trăiesc, am dat, în mine, un om celebru, pentru România, dar un om celebru care ar muri de foame, dacă ar trebui să trăiască din munca lui.”

Acesta este unul dintre motivele, principalul, se spune, care l-a făcut să refuze sărbătorirea a 60 de ani de viață autoexilându-se la Berlin...

În general se cunoaște că autorul *Scrisorii pierdute* era un mare meloman, chiar un fin cunoscător într-ale muzicii. Cella Delavrancea (15 decembrie 1887–9 august 1991), pianistă, scriitoare și profesoară română de pian, fiica cea mare a scriitorului Barbu Șt. Delavrancea, povestește că la fiecare din vizitele făcute acasă la tatăl său, Barbu Delavrancea, primul lucru pe care-l făcea era s-o oblige să cânte la pian, începând cu Scarlatti și continuând cu Beethoven, despre care era în stare să vorbească ore în șir. Dar spiritul său critic era neiertător cu Chopin și Cezar Franck, pe ultimul numindu-l, pentru temele sale melancolice, „un cerșetor la colț de stradă, cu terța lui minoră întinsă ca să ne fie milă de el”. Una din marile lui plăceri era să asculte compoziții de Bach, Schumann și, bineînțeles, Beethoven, pe care, nu știa să mărturisească, îl adora de-a dreptul.

Omul Caragiale era născut pentru teatru. Era un adevărat actor, și își interpreta personajele (sau viitoarele personaje) cu o artă desăvârșită, indiferent că acestea erau pozitive sau negative. Trecea cu mare ușurință de la a ridiculiza pe unul dintre ei la un sentimentalism înduioșător, atunci când un personaj era, sau urma să fie omul de rând, obișnuit, aflat sub nedreptățile vremurilor. Ca și în scris, cu prima categorie este necruțător, caustic și nu iartă nimic, mai ales când e vorba despre infatuare, despre oamenii politici sau din administrație. În schimb, și fapt mai puțin sesizat și comentat, atunci când personajul este... femeie, atitudinea lui Nenea Iancu devine mai împăciuitoare, ba am putea spune că se simte chiar o anume gingășie în tratarea reprezentantelor sexului frumos, o înțelegere și „aprobare” tacită față de pornirile lor amoroase.

Rezistența creației dramatice caragialiene în timp se datorează în mare măsură, sau în egală măsură cu talentul său, contactului permanent cu realitatea imediată din care își culegea modelele pentru personaje. Contemporanii săi au lăsat posterității informații și detalii în acest sens între care, se spune că Brașovul era unul dintre orașele preferate de Caragiale pentru... racolarea de tipologii, în speță Piața unde, cu mare desfătare, se certa minute în șir cu unguroaicele pentru câte un produs fără valoare. Apărea ca un ins cicalitor și prost, înfuria la culme vânzătoarele, atrăgea alți cumpărători și lumea din jur iscând un mic spectacol pe care, apoi, îl exploata magistral în crearea tipologiilor umane.

La îndemnul lui Delavrancea, după ce se hotărâse definitiv să plece din țară, Caragiale a făcut o vizită la Paris cu scopul de a se muta în orașul-lumină. Cu toate insistențele prietenului său și, lucru bizar pentru foarte multă lume, autorul *Scrisorii pierdute* – iubitorul de „lume în mișcare”, de interminabile conversații și contraziceri, de cunoașterea tuturor cotloanelor sufletului omenesc – nu a suportat agitația Parisului. S-a mutat la Berlin, într-un cartier de la marginea orașului, cu străzi curate și liniștite și unde, cu mare satisfacție îi povestea lui Delavrancea, i se spunea *Herr doctor*. Cella Delavrancea, care l-a cunoscut personal pe Caragiale, povestește că, la Berlin, acesta era considerat un „om excepțional”.

Una din marile plăceri ale lui Caragiale era cutreieratul cârciumilor, unde găsea la discreție „materia primă” pentru momentele, schițele, nuvelistica sa ori, mai ales, pentru piesele sale de teatru. Că se mai petreceau și abateri... accidentale, era în firea lucrurilor. Astfel, se zice că, în tinerețe, mergea deseori la o astfel de cârciumă, aflată undeva în spatele Cișmigiuului și unde, îi povestea lui Panait Cerna, era o crâșmăriță de toată frumusețea căreia:

„Odată i-am zis uitându-mă galeș la dânsa:

« – Fie, că strașnici ochi ai, coană Marghioalo!»

Ei, ce crezi că mi-a răspuns?

« – Nu, nu se poate, coane Iancule, că mi-e frică de bărbatu-meu.»“

Episodul se petrecea, probabil, înainte de căsătoria sa cu frumoasa Alexandrina Burelly...

Caragiale era îndrăgostit de muzica lui Beethoven și nu scăpa nicio ocazie de a-i asculta compozițiile, mai ales după plecarea la Berlin, unde mergea deseori la concertele organizate la *Gewandhaus* (sală de concert). Asculta cu evlavie, iar uneori scotea exclamații de mare mulțumire sufletească. Așa s-a întâmplat și la unul din spectacole la care participa împreună cu poetul Panait Cerna și o parte a familiei Delavrancea.

Fapta a fost mai mult decât semnificativă: marele dramaturg, în culmea entuziasmului, își dăduse o palmă zdravănă peste frunte. Se cânta *Simfonia a IV-a* când, dinspre locul ocupat de Caragiale s-a auzit o plescăitură și cuvintele spuse cu voce tare în liniștea de mormânt a sălii:

„– Mă, superbă e!”

CARUSELUL CU EPIGRAME

ALȚI EPIGRAMIȘTI

GRIJA BUNICULUI PARLAMENTAR

Deși gârbovit, sărmanul,
Aprig printre patri(hoți),
A asigurat ciolanul
La o droaie de nepoți.

Mihai Iovănescu

**MODA FEMININĂ –
O ADEVĂRATĂ ȘTIINȚĂ**

Moda asta, orice-ați spune,
Mini, maxi, cum e ea,
Câte piedici i s-ar pune,
Tot descoperă ceva.

Irimela Irimescu

SUPERȘTIȚIILE

Fără teamă, zic și zău,
Chiar de-apar puțin ironic,
Eu nu cred în ceasul rău,
Nici în ceasul... electronic.

Constantin Irimia

ROMÂNIA LITERARĂ

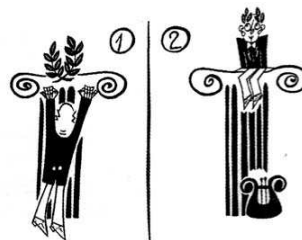
Românul e născut poet –
(Spusese cineva-ntr-o doară),
Dar asta pare strict secret
La ROMÂNIA LITERARĂ.

Negoiaș Irimie

UNEI ELEVE DE LICEU

Cu fusta scurtă, lungi picioare,
Fetița nu prea știe carte,
Dar nu-i necazul așa mare,
Că are... parte!

Tudorel Vasile Jipa

**MULTE CONCURENTE
LA „CERBUL DE AUR“**

Că se strâng ca în tezaur,
Nu e lucru de mirare,
Unde-i cerb (și e de aur),
Vin grămadă căprioare!

Traian Lalescu

UNUI POLITICIAN GRAS

Cum ești om cu greutate,
Te salută lumea-n drum,
Că, ia drept *capacitate*
Ceea ce e doar *volum*!

Ionel Lazaroneanu

APOCALIPSĂ

Trăim în brațe cu Himera,
Fugind de iad, cu disperare,
Pe lângă traiul dus pe Terra,
Infernul e o relaxare!

Petre Lămășanu

UNUI SCRITOR

Cu succesele-i mărunte,
Nevoit el este, deci,
Laurii, visați pe frunte,
Să-i cultive în ghiveci!

Ion Lăpădat

UNUI DERMATOLOG PLEȘUV

Dânsul n-are păr pe cap,
Starea e firească!
Nu-i de vină Esculap,
Unde vreți să crească?

Paul Lăzărescu

Continuare din pag. 9

ÎN CĂUTAREA ZÂMBETULUI PIERDUT – Epi-

grame și versuri umoristice

A publicat în toate revistele umoristice din țară, dar cele mai multe scrieri ale sale au văzut lumina tiparului în revista „Epigrama” și publicațiile Flacăra-Rebus.

Numele lui Nicolae Nicolae se găsește în peste 40 de antologii și culegeri de epigrame, obținând aproape același număr de premii la concursurile de epigrame, fabule sau „Carte de umor”, unde a concurat.

La 80 de ani Nicolae Nicolae (sau cum îi zice Nicomah: Nicolae la pătrat) este un scriitor plin de

talent, plurivalent, cu multiple realizări în domeniul umorului, care continuă să scrie cu aceeași fecunditate rămânând un concurent de neîntrecut pentru confracții într-o epigramă, un colaborator permanent și prodigios al revistei „Epigrama”.

La ceas aniversar îi urăm „La mulți ani!”, multă sănătate, putere de muncă și creație, alături de cei dragi și în cinstea lui ciocnim două cupe, pentru că:

*Din vinul care curge din butoaie
În cel mai păstorelian climat,
Când Nicolae este la pătrat
Bem pentru fiecare Nicolae.*

REDACȚIA

ANCHETA „EPIGRAMEI“

GEORGE ZARAFU

1. Definiția epigramei:

Frumoasă-i epigrama! Ca un nufăr, / Când fluturi și albine-i dau ocol, / Dar nu uitați, o scriu fiindcă sufăr, / Că poanta-și trage seva din nămol.

De fapt, epigrama nu se definește, ci *se face*, cum zice un coleg de breaslă, Alex. Hanganu. Și eu, mai întâi, am făcut epigrame; abia pe la jumătatea carierei am trecut la definiții.

Eu, când fac o epigramă, o construiesc de jos în sus. Iată un exemplu:

Trecând cu autobuzul prin fața Librăriei Sadoveanu, din București, am văzut în vitrină portretul scriitorului Mihail Șerban, înconjurat de zeci de exemplare din romanul proaspăt apărut, „FETE BĂTRÂNE“. Mergând mai departe cu mașina, mi-a rămas în minte acea situație inedită: Fete bătrâne... care nu se vând. Deja am simțit locul poantei: nu se vând. Am scos imediat o bucată de hârtie (totdeauna am la mine creion și hârtie) și mi-am notat: *La-la-la,... la-la-la... / Dar mi-au spus că nu se vând!* Pe măsură ce trecea timpul, mi-a venit în minte: *Le fac semn discret, cu ochiul, / Dar mi-au spus că nu se vând.*

Apoi, am notat primul vers: *Când văd „FETELE BĂTRÂNE“ / În vitrină, stând la rând, / Le fac semn discret, cu ochiul... / Da-mi răspund că nu se vând!* Și am obținut așa, forma finală.

2. Statutul literar al epigramei și 3. Starea epigramei românești:

Mai întâi, trebuie precizat că românii au luat de la greci epitaful, adică epigrama pentru morți – vezi Cimitirul de la Săpânța, cu precizarea că aici, epitafului i s-a adăugat o notă de umor – iar de la romani – epigrama pentru vii, care a vizat politica, morala, defectele umane etc. Bineînțeles, modelul este latinul Martial. Epigrama românească (cultă), s-a născut după Pacea de la Adrianopole (1829), prin apariția publicațiilor „CURIERUL ROMÂNESC“, al lui Heliade și „ALBINA ROMÂNEASCĂ“ a lui Asachi.

Până la ei, am avut 1829 de ani de... strigături (nu mai vorbesc acum despre ele). Având dreptul să trimitem la școală tinerii în Apus, așa zișii „bonjuriști“ ne-au adus și modele de epigrame „apusene“, descoperind și epigrama latină. Și, după îndemnul lui Heliade: „Scrieți, băieți, numai scrieți!“, au început să se publice și epigrame de autor. Apoi, primele volume (Bolintineanu – „Ielile, grame și epigrame politice“, 1869) și primele antologii: Sofronie Ivanovici – Epigramiștii noștri, 1914).

Secolul XX, pe lângă prima antologie de epigrame, a mai adus două antologii: ale lui N. Crevedia și Calotescu-Neicu (1933 și 1934). Apoi, a venit războiul și 23 august 1944 și s-a lăsat o ceață peste mișcarea epigramatică liberă, când, la inițiativa magistratului ceferist Teodor Maricar, a luat ființă, cu ajutorul vechilor epigramiști de la „EPIGRAMA“ lui Virgil Slăvescu, Cafenea Epigramiștilor „CINCINAT PAVELESCU“, devenită sub conducerea lui Mircea Trifu, Clubul Epigramiștilor, cu același nume, până azi. Mircea Trifu a declanșat apariția periodică a unor antologii de epigrame și volume de autor (pe banii noștri), la Editura Litera, precum și colaborări la revista „URZICA“ și, sporadic, și la alte publicații. S-a inițiat primul concurs de epigrame, în 1969, la Bistrița, prin eforturile epigramistului Al. Misiuga. De atunci, se fac concursuri în fiecare an și în localități noi. Epigrama – putem spune – a ajuns la apogeu. După 1990, s-a mai făcut un pas. A apărut UER, sub conducerea lui Mircea Trifu, iar din 1995, a lui George Corbu.. Uniunea funcționează și azi. VIVAT, CRESCAT, FLOREAT!

După atâta istoric al mișcării, putem spune că „starea epigramei“ este bună. Ar mai trebui să alăturăm și pe epigramiștii din Serbia și, poate și pe cei din Ucraina (de peste Tisa).

4. Ce trebuie făcut pentru ca epigrama să fie cunoscută și apreciată mai bine?

Să continuăm tradiția apariției revistei EPIGRAMA, să creștem calitatea festivalurilor de epigrame în orașele țării, să găsim noi ziare și reviste pentru publicare, eventual televiziuni. Atenție la școli, de unde așteptăm noi talente!

5. Ce părere aveți despre revista „EPIGRAMA“?

Întrucât fac parte din colectivul de redacție, nu pot să-mi dau eu singur cu părerea. Eu lupt (mai ales), să nu aibă greșeli de tipar.

ANECDOTE EPIGRAMATICE

Cu Tudor Mănescu la... o picătura de parfum

DUMITRU BOTAR

Nimeni nu bănuia, nici măcar autorul, că volumul său de debut, *O PICĂTURĂ DE PARFUM*, Ed. Cartea Românească, Buc. 1929, îi va aduce o mare celebritate, declanșând totodată un veritabil duel epigramatic, cu mulți dintre confrății săi, care nu au încetat să-l „mângâie”, în unele situații destul de consistent. Doar Tudor Arghezi (Ramuri, nr. 10–11/1929) nu a polemizat cu el, îndemnându-l să continue, apreciind că acest debut „trebuie dat prietenește în vileag”, apoi a urmat un potop de săgeți mai mult sau mai puțin usturătoare, al căror numitor comun, a fost totuși, recunoașterea valorii acestui volum. Chiar un concitadin din Caracal, epigramistul Nellu Cristescu (1912–1994), prieten apropiat, deschide seria „loviturilor” colegiale, scriind acest frumos catren, rămas totuși fără replică: „*O picătură de parfum*” / *Cerui cândva, ntr-o librărie.* / *Însă librarul: „Peste drum” – / Mi-a spus. – „Găsiți la drogherie”*

Picătura de parfum nu i-a fost indiferentă nici marelui comic Constantin Tănase, care atacă fără milă: „*O picătură de parfum?* / *Dar nu miroase nicidecum.* / *De ce parfumul e absent?* / *Ascunde el, vorba „talent” –?*

Răspunsul lui Tudor Mănescu este de mare efect, punct ochit, punct lovit: *Tu n-ai de ce, biet istrion,* / *Că nu miroase, să te miri,* / *Căci „picătura de parfum”* / *E pentru nasuri mai subțiri.*

Nici actorul Ion Manu (1891–1968), de la Teatrul Național București, un bun amic al poetului nu rămâne indiferent, din floretele lor reieșind unul din cele mai frumoase dueluri epigramatice, pe care-l redăm pentru ineditul și farmecul lui. El a fost consemnat și în revista *PIERDE VARĂ*, care a apărut în perioada interbelică.

ION MANU

O picătură de parfum
A fost atât de concentrată,
Încât, din rafturi, nici acum
Nu poate fi evaporată.

ION MANU

Ca să scrii la „PIERDE VARĂ”
Te poftisem, eminență,
Căci, c-un lucru vroiam, doară
Să ies eu în evidență.

TUDOR MĂNESCU

Te uiți pe sus, la rafturi, dragul meu.
Acolo crezi că-i slava și mândria.
Suprema ta instanță, cred și eu,
Prietene actor... e galeria.

TUDOR MĂNESCU

Și de-acolo, fără jenă,
M-ai chemat în ajutor,
Ca să fii, tot ca pe scenă,
Luminat de-un reflector.

Tot picătura de parfum a generat alt schimb de replici cu Aurelian Păunescu (1894–1986), unul din marii noștri epigramiști, magistrat de profesie ca și Mănescu și care atacă la baionetă: *Poetu-n viață-și făcu drum* / „*Cu-o picătură de parfum*”, / *Dar toți așteaptă, magistrate,* / *O picătură de... dreptate.*

Tudor Mănescu este pe fază, răspunde la fel de acidulat: *O picătură de dreptate* / *Ușor o capătă oricine* / *Afară dacă-o cere, poate,* / *Ferească D-zeu, prin tine.*

Un alt semnal vine de la epigramistul Ioan Popescu-Polyclet (1883–1962), din Oltenia natală: *S-ascunzi mirosul natural* / *E foarte bine, orișicum,* / *Că peste vremuri ai turnat* / „*O picătură de parfum*”.

După lectura volumului, un alt confrate oltean, prozatorul Paul Constant (1895–1981), îi adresează două catrene încântătoare, care merită consemnate:

Pe vremurile astea de scumpe,
Când hotărâști să cumperi un volum,
Nu-l cauți „elegant”, nici greu, poete,
Ci s-aibă o cisternă de parfum.
Volumul, „elegant” și „prețios”,
Maestre, ce să zic, m-a făcut praf.
Eu unul, mă grăbesc politicos
Să scriu, să felicit pe tipograf!

ANECDOTE EPIGRAMATICE

Continuare din pg. 6

Păi, se mai pune problema? Este de-a dreptul halucinant ca, în condițiile democrației noastre gemând sub bocancii cu crampoane ale diferiților dictatori – centrali sau locali – să existe UER-ul. O „*Palie de la Orăștie*“, modernizată și actualizată, ar trebui să existe în încăperea fiecăruia... nucleu, iar statul să acorde Uniunii și membrilor ei... Adică, nu, lasă... E sărac și el, nu? Sau, vine conțopistul, nou și tîmpit și îl întreabă pe epigramist: *Hello, bade! Ciao! Dumetale scrii din alea, epigrame? Aha! Păi...e lege... Am înțeles și ochei – ți se majorează impozitul pe venit cu o sutășapțișpe la sută – ochei?*

14. *Există admiratori, dar și detractori ai genului. Considerați că există argumente, de o parte și de alta, care să legitimizeze o asemenea atitudine?*

Detractori? Da, având în vedere nivelul de cultură generală al multora. Consider că intelectul cititorului de epigrame, este necesar să fie foarte bine și corect mobilat cu minimul necesar de cultură. Aici i-aș încadra pe admiratori, care, sper și cred că sunt mulți...

15. *În ultimii ani au apărut două lucrări consacrate epigramei și locului ei în literatura română, datorate doamnei Elis Râpeanu și confratelui Ioan Feneșan. Vi se par utile asemenea demersuri hermeneutice?*

D-apoi, cum! La urma urmei, trăim în minunata epocă a economiei de piață, a tarifelor, prețurilor și taxelor uriașe care n-au nicio legătură cu veniturile noastre miiiici-mici – dar ce reclamă, nu? Epigramiștii, umoriștii, în general, de ce nu și-ar face reclamă, cât mai agresivă? Dar, pentru cele două lucrări pomenite mai sus, semnate de ELIS RÂPEANU și IOAN FENEȘAN, din partea mea, cele mai afectuoase, sincere și bucuroase felicitări. Doamne-ajută!

16. *Epigrama și umorul se află într-o legătură nu totdeauna pusă în evidență. Ați putea glosa în legătură cu această apartenență? Dacă umorul este, cum s-a spus, o notă distinctivă a fizionomiei morale a românilor, alcătuind o componentă spirituală a poporului nostru, ce consecințe decurg din acest fapt pentru epigramă?*

Că există și are valoare. Știți ce? Apropo de relația epigramă-umor: în fostul și mereu regretatul cătun ȘĂȘTINA, aparținător comunei Subcetate-Mureș din județul Harghita, unde am venit și eu pe lume, am auzit pentru prima dată o zicere tare faină pe care, parafrazând-o, aș lipi-o de contextul de față, și anume: EPIGRAMA FĂRĂ UMOR, E CA NUNTA FĂRĂ CETERAȘ!

Cam atât.

A, mai e ceva: revista EPIGRAMA – că-mi va publica sau nu acest interviu – rămâne pentru mine o publicație eroică, fapt pentru care, realizatorii ei sunt, amintindu-mi de Lermontov, niște ADEVĂRAȚI EROI AI TIMPULUI NOSTRU.

Felicitări din toată inima, sănătate și inspirație redactorilor și colaboratorilor și viață lungă publicației.

Vă mulțumesc!

Continuare din pg. 18

În volumul „Printre epigramiști olteni“, Ed. Scrisul Românesc, Craiova 2008, autor Petre Gigea-Gorun, se află și o dedicație adresată lui Tudor Măinescu pentru volumul respectiv, semnată de epigramistul Nicolae Brădișteanu (1910–1992): *O picătură de parfum / A pus Măinescu în volum / Și, pentru asta, eu susțin: / O picătură ... e puțin.*

L-am cunoscut în ziua de 19 ianuarie 1975, când am fost la el acasă, cu poetul Virgil Carianopol, pentru a obține câteva autografe pe volumele cu care venisem. Era nins de vreme, avea 83 de ani, nu am stat mult, la un semn al lui Carianopol ne-am retras, dar aveam ceea ce doream și plecam împăcat că-l văzusem, îl ascultasem și-i vorbisem. Ajuns acasă liniștit și desigur bucuros pentru reușita mea, am scris următorul catren: *Poetu-mi oferi acum / „O picătură de parfum“ / Preferam un exemplar / Cu parfum de... Murfatlar.*

Consemnez aceste gânduri și amintiri, în acest an când se împlinesc 120 de ani de la nașterea lui Tudor Măinescu (Caracal, 23 februarie 1892) cu regretul că și el face parte din galeria scriitorilor și epigramiștilor răsplătiți pe nedrept cu uitarea. Astăzi tot mai puțini își amintesc de acest poet și epigramist „parfumat“, care la vremea lui s-a poziționat cu succes în viața noastră literară, cu mari succese de librărie, iar ca om era deosebit de modest, așa cum se autodefinia în acest catren superb: *Puțin voios, puțin mândrit / Puțin temut, puțin iubit / Puțin poet, puțin artist / Și chiar... puțin epigramist.*

CARUSELUL CU EPIGRAME

HOMO EPIGRAMATICUS

PROSTIE COLECTIVĂ

Prostia noastră, Doamne Sfinte,
Ne-a văduvit de rațiune:
Pentru un post de președinte
Se-ncaieră o națiune.

Dan Căpruciu

UNUI ANUMIT PARLAMENTAR

Prin martiraj și-a câștigat
Onoarea lui de deputat,
Sacrificându-și pentru-aceasta:
Părinții, bunul simț, nevasta!

Corin Bianu

PROGNOZĂ

Vinul vechi e cel mai fin,
Am și eu o damigeană
Și-am de gând ca s-o mai țin,
Cât fu' președinte ... Geoană.

Ioan Lazăr

ZVONURI

Zice-se că sunt bărbați
Implicați în rostul țării,
Cu sfințenie-ascultați;
Cei supuși interceptării!

Nicolae Căruceru

ZICALA „CU RĂBDAREA TRECI ȘI MAREA” COMENTATĂ

„Cu răbdarea treci și marea”,
Glăsuiește zicătoarea;
Dar se pune-o întrebare:
Cu ce bani ajungi la mare?

Constantin Iurașcu-TATAIA

IDEI

În politică avem de toate,
Se duc lupte fără de folos,
Dar se nasc idei adevărate:
Plagiatul e pontagios!

Liviu Zănefirescu

ALEȘII

Sunt speciali
Cei eligibili:
Unii-s penali,
Alții-s penibili...

Eugen Pop

UN OM ORDONAT

Ca militar adevărat
Și-acasă face tot ce știe:
Mereu e foarte ordonat
...de-a sa soție!

Eugen Deutsch

VALURILE, VÂNTURILE...

Cutremur, val, tsunami, vânt,
S-a-nfiorat tot relieful;
Așa se-ntâmplă pe Pământ...
De-l enervăm prea mult pe șeful!

Dan Norea

CINE SE IA BINE CU OLTEANUL

Își dă haina cu plăcere,
Chiar și praz, deși e brand,
Și cămașa, dacă-o cere,
Că e de la *second-hand*.

Alexandru Radu

STANȚĂ UTOPICĂ RIDURILOR MELE

Ca niște urme de vătrai,
Acele cute-n epidermă
Îmi dau o mină tot mai fermă
Și locuri libere-n tramvai!...

Florina Dinescu-Dinu

COMPLIMENTE RECIPROCE

După multă vreme fără să se vadă,
Două cam trecute se-ntâlnesc pe stradă:
– Câte-ar vrea s-arate tinere ca tine!...
– Mulțumescu-ți, dragă, nici tu n-arăți bine!...

Gabriela Gențiana Groza

Despre protocoalele secrete ale epigramei

Nicolae-Paul Mihail (Nicomah)

Discuțiile despre superficialitatea sau profunzimea creațiilor literare satirico-umoristice (în speță despre epigramă), s-au întins în ultimele decenii, ceea ce ne dovedește că acest gen sau specie deranjează, sau măcar intrigă o societate asediată de prejudecăți și de clișee, majoritatea induse, născute dintr-un formalism excesiv specific societăților tehnicizate.

Aici și oriunde, ne situăm în categoria celor care prețuiesc epigrama, atât ca produs cultural cât și ca funcție, socotind-o, în opoziție cu cei care o denigrează, o minimalizează sau o apreciază greșit, una din cele mai interesante și ingenioase modalități de a sintetiza, într-un spațiu minim, de a corela deci, elemente lirice (apolinice) cu contestația insidioasă, luciferică a ironiei, plus tactica și strategia loviturilor de teatru, la care se poate adăuga, în mod compensator, mansuetudinea samariteanului milostiv, care niciodată nu-și ucide adversarul, ba chiar îl ajută să-și pună singur cataplasme și atele pe ici pe colo, prin părțile esențiale...

După practicanții ei, epigrama poate fi considerată una din cele mai active și mai valoroase creații ale gândirii literare, tocmai datorită caracterului ei sincretic și al efectului ei imediat și percutant. Nu e mai puțin importantă capacitatea epigramei de a evolua în fiecare din componentele sale, ceea ce permite o rapidă adaptare și evoluție în toate direcțiile. Cu toate acestea, nu puțini au fost și acei critici valoroși care au confundat valoarea scrierii cu lungimea textului. Un mare profesor, de exemplu, pe care nu ne permitem să-l considerăm în continuare genial, decreta că epigrama e un strănuc, calificativ oricum epigramatic: Era probabil o metaforă teatrală umoristică, fiind cunoscută apetența autorului pentru arta declamației... Un alt mare scriitor, pretinde la un moment dat că „epigrama e un fel de a scrie spurcând arta”. Ce ne facem atunci cu „florile de mucigai” și cu acel personaj care „jerpelit și rămas doar în cămașe (!)” era atacat în părțile pe care nu le putem numi „verecundiae causae”.

După cum se vede, nu ne temem să notăm aici toate alegațiile prietenilor sau dușmanilor epigramei. Suntem însă nevoiți ca, din pricina spațiului, să alegem doar câțiva mai expansivi! Din păcate, cea mai penibilă scuză sau explicație ne-o dă chiar Cincinat, liderul mult iubit, pe care însă nu-l vom pune la zid pentru această incartadă: „Eu-Personal, în fondul sufletului meu, disprețuiesc acest gen literar, dificil și poate inferior. Dar am fost silit de împrejurări să răspund atunci când am fost atacat. Și am răspuns întotdeauna prompt, fără să rămân dator (text comunicat de prof. N. Moșil în *Perpetuum comic* nr. 88, p. 17).

Dar, pe lângă acei procurori improvizați (mai sunt și alții, să prezentăm și câțiva avocați din oficiu: **Voltaire** – **Martial** a fost cel mai mare magazin de idei al secolului său; Tudor Mușatescu – epigrama e albina literaturii; **Șerban Cioculescu** – epigrama nu încetează a fi rafinament intelectual. Poate nu e de prisos să menționăm aici că din 430 de membri activi ai UER, profesori sunt o sută, ingineri o sută, doctori și ofițeri superiori câte 30, plasticieni opt; dintre toți membrii opt sunt academicieni, profesori universitari și critici, iar din total avem cincizeci de inși care sunt și membri ai uniunilor de scriitori din România și din Moldova, sau membri ai Ligii scriitorilor și ai formațiilor scriitoricești locale.

Ca să putem merge mai departe, se impun câteva concluzii parțiale:

1. Scurtimea epigramei, incriminată de strănucul călinescian nu este un criteriu valoric și în niciun caz nu e unul negativ, deoarece sunt alte genuri mult mai scurte: distihul, terțina, haikul, aforismul. Cine compară o epigramă cu *Iliada* sau cu *Odissea*? Iar imaginea totală a unui puzzle înseamnă mai mult decât suma aritmetică a fragmentelor.

2. În ceea ce privește „spurcarea artei” îl luăm ca avocat pe însuși Arghezi cu minunatele sale flori, apoi întreaga poezie și proză post-modernistă, că Rabelais cu ai săi Gargantua super Gargamela sunt totuși un pic cam departe.

3. Dezertarea sau disprețul lui Cincinat pentru genul care l-a consacrat, rămâne o problemă de caracter pe care nu dorim să o popularizăm nici aici, nici în altă parte.

Dar după cum e și firesc, avocații pe care i-am adus la bară spun cu totul altceva:

1. **Magazinul de idei** al lui Martial și-a dovedit utilitatea și a fost preluat cu bune rezultate de generațiile mai proaspete, între care și actuala generație de epigraști.

2. **Albina literară** de care vorbește Tudor Mușatescu, nu numai că polenizează grădina literaturii, dar produce și miere, adică darul cel mai bun al unei flori.

3. **Rafinamentul intelectual** de care pomenește Șerban Cioculescu e sugerat și de „armamentul” genului: ace, săgeți, poante, arcuri, bisturie, instrumente literare pe care nu le poate folosi orice chior, cât ar fi el de titrat.

Până aici, discursul nostru ar fi doar o încercare de a plasa probleme pe o bază de plecare acceptabilă pentru cititorul avizat. Mai rămâne de rezolvat o provocare deosebit de importantă care vine din însăși interiorul breslei: e vorba de asaltul necurmat al unor prozeliti bigoți și dogmatici. Aceștia acordă o prioritate exagerată unor exigențe formale, fapt care nu poate duce decât la o *construcție artizanală*, la un Turn Babel căruia îi prețuiești numai cărămizile, uitând că sus de tot era un altar la care inițiații puteau convorbi cu zeii.

CONCURS

REZULTATELE CONCURSULUI DE REPLICI (COMENTARII) EPIGRAMATICE

Epigrama comentată a fost:

FILOZOFIE

*Destinu-acesta e nedrept,
Sucit mai e și-al vieții rost,
Te naști frumos, te naști deștept
Și mori, apoi, ca orice prost!*

Alexandru Clenciu

**Indiferent de cum ne naștem, epigramiști
ne numim. De data asta, replica cea mai
competitivă a izbucnit din pieptul
ardelenesc al d-lui**

PETRU IOAN-GÂRDA:

FERICIȚI CEI SĂRACI CU DUHUL...

*Cum lumea-i plină de nevoi,
Că mori ca prostu n-ar fi bai;
Problema vine mai apoi:
Când nu ai loc de proști în Rai.*

Nici ceilalți nu au fost mai prejos,
fiindu-ne tare dificil să facem o departajare
în următoarele categorii.

Au ieșit în evidență următorii:

DESTINUL DISCRIMINANT

*E ca la groapă, când îi duce,
Pe cei căzuți în somnul greu:
Deșteptul, sub o simplă cruce,
Iar prostul, în mausoleu.*

Gheorghe Gh. Popescu

FILOZOFIA MEA

*Eu nu cobor drapelu-n bernă,
Căci am un mare viitor;
Prostia-n lume e eternă,
Deci voi pleca... nemuritor.*

Ion Diviza

ALTĂ FILOZOFIE

*Deșteptul moare – și accept! –
La fel ca prostul, după rost,
Dar este pân' la cer nedrept,
Că, printre proști, trăiește prost!*

Janet Nică

BĂRBAȚII ÎNSURAȚI

*Din genii de-s scoborâtori –
Cum bine-a zis cândva Coșbuc –
Ei, toți, c-o moarte sunt datori,
Dar și c-o viață sub papuc.*

Ioan Fârte

* * *

*Când nonșalant zici despre viață,
Că-i mândră, dar și șugubeață,
Cu moartea nu e de glumit...
(Vezi rubrica: „Ne-au părăsit“).*

Ioan Farcaș

ÎNTREBARE RETORICĂ

*Modest se vede că ai fost
Catrenul când l-ai conceput:
Bătrân de mori ca orice prost,
Cum zici c-ai fost la început?!*

Florina Dinescu-Dinu

INUTILITATE

*Serios, sau mai în șagă,
Vezi că-n lume ai un rost:
Să înveți o viață-ntreagă,
Numai...ca să nu mori prost !*

Eugen Pop

REPLICĂ

*Aș folosi un alt concept,
Și cred că e mai potrivit:
Nu mori frumos și nici deștept,
Dar pleci așa cum ai venit.*

Dan. T.

DESTIN

*Atunci când ne deschide Domnul cartea,
Frumoși ne naștem, fără de păcat,
Ca proștii c-o sfârșim, e-adevărat,
Căci pe deștepți nu-i păcălește moartea!*

Vasile Larco

ORIGINALITATE

*Ideii mele îi știu costul,
Veți fi invidioși în bloc:
Decât să mor și eu ca prostul,
Mai bine nu mai mor deloc.*

Nichi Ursei

La o aruncătură de bețișor de publicare, s-au aflat următorii: Vasile Țincaș, Ion Micuț, Grigore Chitul, Eugen Ilișiu, Maria Berciu, Petru Miloș, Nicolae Căruțeru, Constantin Cristian, Dan Teodor Dănilă, Laurian Ionică, Nicolae Nicolae și Ion Romanescu.

Epigramistului DAN CĂPRUCIU, autorul volumului: „Orfan de soacră“

*Când toți o știm ca poamă acră,
Invidiez la dumneata
Că ai avut așa o soacră,
De te declari orfan de ea.*

Ioan Fârte

Scriitorului SORIN COTLARCIUC, autorul cărții: „Delicatese umoristice“

*Acesta-i un volum aparte,
Citindu-l pot să spun atât:
„Delicatese“ din carte
Mai toate mi-au rămas în gât!*

Vasile Larco

Scriitorului CORIN BIANU, autorul cărții: „Poștim cultură (pe bandă rulantă)“

*A dat o mare lovitură,
Și afirmația o-mbrac:
Într-adevăr mi-a dat cultură,
Chiar una mare. De spanac!*

Vasile Larco

Epigramistului GHEORGHE ȘCHIOP, autorul cărții: „Șchiopătări vesele“

*În epigramă, minte trează
Ce și-a adjudecat cununa,
Maestru-n ea, când șchiopătează
E vesel ca întotdeauna.*

Gheorghe Bâlici

La apariția „DICȚIONARULUI MEDICILOR EPIGRAMIȘTI“

*Sistemul e făcut cu har,
Ca nimeni să nu iasă viu:
Ce scapă de la bisturiu
Sfârșește în „Dicționar“.*

Nicolae Nicolae

Epigramistului EUGEN DEUTSCH, autorul volumului „Codul epigramelor“

*Toți epigramiști-ndură
Vara coduri de căldură,
Dar și-un cod, de un alt gen,
Cel propus de Eugen.*

George Ceaușu

Constantin Iurașcu-TATAIA: „Pocnind din bici...“

*Urmărind doar poante „brici”,
Eu descopăr varianta:
Când pocnește el din bici,
Fuge ca din pușcă... poanta.*

Constantin Cristian

DAN CĂPRUCIU: „Orfan de soacră“

*De-azi nu mă mai tem defel
Că-n umor își trage spuza.
C-a plecat de lângă el
Soacra, care-i fuse muza.*

Constantin Cristian

Lui Petru Chiva-COADĂ, care a publicat peste 50 de cărți

*Ca un năbădăios atlet
A prins viteză autorul...
Maestre, las-o mai încet
Ca să te-ajungă cititorul!*

Nicolae Nicolae

În reluare (D-lui C-TIN TUDORACHE, pentru cartea „Acorduri și ritornele“

*În epigramă-i rafinat,
E uns de-acum cu toate cele,
Pe unii i-a dezacordat
Ca el să cânte... „ritornele”!*

Liviu Zănefirescu

Epigramistului SORIN COTLARCIUC, autorul volumului: „Fața nevăzută a lumii“

*Cu Sorin sunt în derută,
Căci văzând ce scrie el,
Fața lumii-i nevăzută...
Iar umorul tot la fel!*

Nichi Ursei

MARIA DIANA POPESCU

Acad. GHEORGHE PĂUN și NICOLAE URECHE – Umor cult și responsabil

(Articol preluat cu acordul autoarei din nr. 26/2012 al revistei AG PE RIME)

Om de știință, matematician de talie internațională, cu catedră la Universitatea din Sevilla, laureat al premiului „Grigore Moisil”, cercetător, membru al Academiei Europene, scriitor polivalent, editorialist, eseist, de la o vreme cronicar de carte, cu disponibilități egale pentru toate genurile abordate, fiind acestea și ipostazele care au reținut atenția criticii și a publicului, Acad. Gheorghe Păun, cel care militează pentru reconcilierea culturii sub semnul artei (noțiune ce include și sensul artei de a consuma cultură), face o piruetă surprinzătoare spre completarea profilului de autor: schimbă registrul, apropiindu-se strategic de umor. Impunitatea asigurată de cariera științifică și universitară îi asigură și o faimă literară în zbaterea vremii noastre, însă, sensibilitatea, gradația înaltă a creației auctoriale aparțin cu precădere volumelor de poezie și de proză, semnificative operei literare și vieții, centrul de greutate în sens axiologic, căzând asupra lor. Colecția „Galateea” a Editurii „Tiparg” pune în circulație sub semnătura domniei sale și a caricaturistului Nicolae Ureche, volumul de umor „CACTUS DE VEGHE”, două sute de pagini de epigramă și caricatură, receptate prin prisma satirei moralizatoare pline de sarcasm, ca expresie a spiritului lor critic. Aria observațiilor cuprinde scena contemporană presărată de contraste, de micimi și personaje așezate sistematic sub lupă, producând în serie, cu aplicație realistă, imagini comice ale lor. Sub raport tematic, dar în bună măsură și sub aspectul convenției artistice, în calitatea de umorist pe care o reclamă cartea Ademicianului Gheorghe Păun are aerul familiar umorului de bun gust, personajele sale tipice putând ușor reconstitui moravurile și structura socială a timpului în care trăim, dar și dorința existenței unei umanități coerente ca mentalitate și aspirație: „*Asta pare boala vremii / Și remediul nu apare: / E inflație de premii / Și e criză de valoare*”.

Acordul între conștiința noii misiuni de scriitor umorist și convingerea intimă în capacitatea artei de a schimba lumea și pe cei ce o alcătuiesc în dezordine și imoralitate, îndreptătesc preocuparea și atitudinea autorului de a reda în volum pictura mediilor culturale, sociale și politice, cu moravurile, slăbiciunile și defectele aferente. Punând penița pe hârtie, se lasă copleșit de sentimentul că vârful ei poate corecta, poate normaliza. Odată atașat umorul versului, e ca și cum ar trage un foc de avertisment în aer, zgomotul armei oprind delinvența și displicinând-o: „*Sunt atâți «acad» pe listă / Că-mi scot iute pălăria / Dar un drăcușor insistă: / Unde e academiă?*”

Noul estetism asumat de academicianul Gheorghe Păun pare o altă conformare la propria structură eminentamente intelectuală, deloc aceea a unui nemulțumit, a unui protestatar fără ideologie, ci a unui moralist responsabil. Acompaniate de liniile inspirate ale caricaturii lui Nicolae Ureche, epigramele au o notă distinctiv-explicativă, impresia de unitate și de umor pur, fiind susținută de desenul care transformă totul într-un flash mișcător.

Uneori tăios și sarcastic, concentrând maximum de informație într-un minim de text prin accentuarea caracterului general uman al situațiilor (quiproquo-ul fiind principalul generator al comicului), autorul dovedește că epigramele pot fi un foarte productiv mod de comunicare în cod ironic: „*Ca să crească, ar fi bine / Șomajul de patru ori, / Da-n șomaj să intre-n fine / Guvernanți și senatori*”. Similar, volumul dezvoltă sugestia caragialeană, într-un sens foarte personal – o expoziție rimată, care poartă în doi și se extinde odată cu intervenția cititorului. Calitatea rezidă și în faptul că textul este dublat de caricaturi inspirate, partenerii de volum respiră față în față un aer de normă morală prin unitate de ton, de idee și prin sugestia că lucrul poate reîncepe oricând cu un nou volum.

Seria de epigrame vorbește despre o experiență de lectură, despre desprinderea de a reflecta critic asupra societății, asupra actului literar, asupra făcătorului și consumatorului de cultură, cu care intră în dialog pentru a nega sau a corecta, determinând, în planul propriei creații, impulsul de a egala sau a depăși modelele. Limbajul nu intră în contradicție cu funcția umorului de calitate, posedând din plin tonul care provoacă spiritul justițiar al cititorului, autorii fiind recunoscuți prin autoritate intelectuală. Umorul „Cactusului de veghe” are un pronunțat caracter colocvial, mizând pe colaborarea cititorului, invitat să petreacă împreună pe seama bizareriilor vieții. Efectul e de atmosferă, creează buna dispoziție favorabilă receptării umorului de duh, a poantei și a aluziei bine plasate.

SINGUR PRINTRE EPIGRAMIȘTI

Acad. Gheorghe Păun

Titlul trimite la Marin Sorescu, ceea ce urmează nu e însă decât o mărturisire, un șir de gânduri (cu tentă autobiografică, nu eseistică) puse pe hârtie (și) la „presiunea” d-lui George Corbu (aferim!).

Românul este născut poet, românul are umor, este pătruns de spirit ludic, trăiește la Porțile Orientului *où tout est pris à la légère*, vorba francofonului, iar limba română este sonoră și maleabilă, potrivită pentru jocuri cu cuvinte și enunțuri „cu două înțelesuri”. În concluzie:

Românul este născut epigramist!

Ceea ce se vede și „pe teren”. În publicațiile de profil, în publicațiile generale – dar care adesea includ epigrame (și caricaturi), în volumele de epigrame, în numărul foarte mare al epigramiștilor, prinși sau nu în UER, incluși sau nu în *Anuarul epigramiștilor români* (în ediția 2012, realizată de Rodica Hanu-Pavel, Nelu Vasile, Laurențiu-Florentin Ghiță și Gheorghe Culicovschi, Ed. Grafite, Bacău, sunt menționați 445 de epigramiști în viață și 417 „epigramiști pentru eternitate”, din România, Moldova și Serbia – voi reveni la Anuar). Nu știu câte alte țări (mă rog, limbi) ne pot sta alături din acest punct de vedere – de altfel, până nu de mult, personal, nu aveam o estimare nici privind răspândirea genului în România. Știam / intuim că epigramiștii sunt „mulți, dom’le”, dar, în afară de epigrame întâmplător întâlnite sau semnate de nume clasice și circulând „folcloric”, nu am citit nimic sistematic, până ... după ce am scris un volum de epigrame... Deloc înțeleaptă atitudine, recunosc, dar, într-un fel, utilă: nu am mai avut, astfel, complexe... Citesc acum (asta și pentru că am primit, la schimb, un număr de volume de la profesioniștii ai genului – mulțumesc tuturor –, am primit și **EPIGRAMA**) și sunt impresionat. Comunitatea este extrem de puternică, „producția” este, nu numai bogată, ci (la vârful piramidei, așa cum este mai peste tot) și de calitate, lista numelor mari este remarcabilă. Nici nu încerc să menționez pe cineva, vinovat fi-voi lăsând prea mulți pe-afară.

Cartea abia amintită a apărut în urma unui serial, „GHIMPE DE VEGHE”, cu apariție zilnică (o temeritate, desigur) în cotidianul *Argeș Express* din Curtea de Argeș, iar rubrica însăși s-a născut ca rezultat al alergiei la mofturile unui pseudo-epigramist local. Ignobilă motivare, dar măcar reabilitează moftangii, făcându-i utili...

Și ajung astfel la necesitatea epigramei. Nu numai că râsu’-plânsu’ și hazul de necaz ne sunt încrustate în genă (și în mare măsură intraductibile în alte limbi), dar tot timpul am avut – și, din păcate, avem în continuare! – nevoie de o asemenea terapie. Pișcăturile în doze homeopatice, cu venin bine dozat, dar repetate „chinezește”, pot îndrepta moravuri mai eficient decât pamfletele, fie ele și de calitate (ca la Argezi – grobianismele pe care le întâlnim adesea prin media contemporană nu merită consemnate).

Numărul mare al epigramelor și epigramiștilor activi poartă însă în el și... consecințe matematice (recunosc, aceasta mi-e meseria, nimeni nu-i perfect...), și în de bine și în de rău... Mă gândesc la legea numerelor mari: pe scurt, „frecvența tinde la probabilitate”. Dacă cineva vrea să illustreze pozitiv domeniul, are de unde alege; dacă cineva e interesat în demonstrarea contrariului, la fel. Partea a doua beneficiind și de pe urma practicanților genului (folosesc termenul fără conotații de teoria literaturii; alături de Aurelian Păunescu, și eu cred că „epigrama e gen literar” și *punctum*), discuțiile mai tehnice și mai mereu pertinente mă tem că nu se vor sfârși niciodată și, deci, nu vor duce nicăieri). Poate prea adesea, pe oameni „îi mănâncă condeiul” (Caragiale o formula și mai explicit-răutăcios: „e foarte greu pentru un român care știe a ceti să nu se apuce și să scrie...”) și încep să compună epigrame. Există, de altfel, o capcană a genului, o simplitate aparentă (numai aparentă, aș sublinia) care atrage – chiar dacă se știe că „epigrama este un catren, dar nu orice catren este o epigramă”. Nimic rău în asta, ba chiar e mai bine să scriem epigrame politice decât să facem politică în proză, indiferent cum arată „poiana lui Iocan”, dar să fim conștienți de puțințe și realizări. Noroc că există o comunitate, reviste, cenacluri, seniori și antologatori, critici, și lucrurile se așează în matca lor. Cu mențiunea că nu cred nici că „puriștii” fac bine; am citit, de pildă, critici de genul „epigrama cutare are cinci versuri, nu e în regulă” (nici măcar dicționarul nu spune că o epigramă ar trebui să aibă fix patru rânduri – sau două, că distihurile sunt acceptate, chiar dacă nu au aceeași răspândire).

De fapt, cel puțin privind domeniul din afară, cred că mai există un simptom al „epigramitei”: *agresivitatea marginalizatului*. Cer iertare, sper ca observația să nu supere, este făcută cu toată simpatia și cordialitatea. Pentru că literatura „mare” privește cam de sus epigrama (atunci când o bagă în seamă), epigramiștii „se răzbună”. Că n-am văzut epigramist care să nu se considere om de spirit, inteligent, cu umor, asta e doar o mică răutate din partea unuia care își amintește că „numai prostia nu are intermitențe” (de la Moisi citire). Numai că uneori, fireasca mândrie de breaslă se exprimă cam așa: „Spre deosebire de ceilalți poeți, un epigramist trebuie să dea dovadă de cultură, talent (care include urechea muzicală, dar mai ales umorul) și inteligență. Nu cred că mai există o altă breaslă de scriitori la care cele trei calități să fi obligatorii”. N-aș vrea să fiu poet / scriitor și să citesc această constatare – iar dacă aș fi și aș citi, a doua oară n-aș mai citi nici măcar o epigramă...

Să nu ne plângem deci, uneori ne-o facem cu mâna noastră. Iar luciditatea nu strică (pe lângă cultură, talent și inteligență – de acord că sunt necesare epigramistului, dar de ce nu și altora?!): numai prin epigramă nu se face o mare carieră literară, oricât am dori să fie altfel, ci una de epigramist, cu totul onorabilă-meritorie (atunci când este făcută onorabil-meritoriu). E adevărat, mulți epigramiști scriu și în alte genuri literare, poezie mai ales (o dovedește și Anuarul), dar asta e o altă discuție – încurajatoare, desigur.

Continuare în pag. 28

CONCURS

TOP EPIGRAMA

Etapa a treia a concursului din acest an confirmă ceea ce afirmam în numărul trecut. Acest concurs trebuie reformulat, astfel încât să devină atractiv pentru toate cluburile și cenaclurile epigramatice. Pentru anul următor, ne gândim la o variantă în care fiecare club să trimită trei epigrame, care să fie TOATE punctate și să se facă totalul fiecărui club per etapă. Ca observație personală, ne-am dori ca cele trei epigrame să fie scrise de trei epigraști diferiți, altfel ideea de club nu-și mai are rostul. Dar asta, de anul viitor. Așteptăm propuneri pentru eficientizarea și mărirea atractivității acestui concurs precum și a sporirii interesului cluburilor pentru el.

Până atunci, iată rezultatele acestei etape, a III-a.

Clubul Umoriștilor Constanțeni „Prăvălia cu umor“, (CUC) – 9 puncte

După o discuție la Securitate

C-un ochi umflat și-o falcă dislocată,
Nu pot considera nimic ostil,
Discuția a fost civilizată
Căci îmbrăcați erau cu toți civil.

Dan Norea

Clubul Umoriștilor „Valentin Silvestru“

Vaslui (CUSV) – 8 puncte

Mercantilism

Dând dovadă de tupeu,
O colegă, bună-amică,
A râvnit la bunul meu
Și mi-a devenit... bunică!

Ioan Toderașcu

Asociația Epigrafiștilor din Moldova

Chișinău (AEM) – 8 puncte

Perspicacitate

Avarul are-o soartă grea,
Ce nu e dată orișicui:
Să zgârie din brânză-ar vrea,
Dar totuși să nu fie-a lui

Gheorghe Bălici

Clubul „Ag pe rime“ – Pitești

(CAP) – 8 puncte

Eu, epigramistul...

Pe merit am evoluat
Și dârz am stat pe metereze,
Dar n-am dorit și n-am sperat
Și proștii să m-aprecieze !

Nic. Petrescu

Clubul Epigrafiștilor Clujeni „Satiricon“ –

(CECS) – 8 puncte

Miraj estival

Marea joacă feste minții,
Îmbătând pe toți cu vrajă...
Se-mbulzesc să da arginții
Pentru bronzul de pe plajă.

Radu Păcurar

Cenaclul de Epigramă „APOSTROF“,

Caransebeș (CEAC) – 7 puncte

Intenție

Cu soacra, viața e de groază,
Și nu găsesc o rezolvare:
O să încerc – de se-ncadrează –
Ca să-i aplic o... „suspendare”.

Nicolae Nicolae

Cenaclul Umoriștilor Vâlceeni, Rm.Vâlcea

(CUV) – 7 puncte

Realitate românească

Parlamentari și deputați,
Ce țara noastră o „slujesc”,
Sunt cei mai tari, cei mai curați...
Chiar dacă zilnic se „mânjesc”.

Nichi Ursei

Academia Liberă „Păstorel“ Iași

(ALPI) – 7 puncte

Se află cerșetori și la țară

Sunt mulți ce n-au la muncă spor,
Căci lenea nu se dă învinsă;
Nu dau o mână de-ajutor,
Dar vin să stea cu mâna-ntinsă.

Mihai Haivas

Clubul Umoriștilor „Verva“ – Galați

(CUVG) – 7 puncte

Prostie colectivă

Prostia noastră, Doamne Sfinte,
Ne-a văduvit de rațiune:
Pentru un post de președinte
Se-ncaieră o națiune.

Dan Căpruciu

CONCURS

Cenaclul Eigramiștilor Olteni**Craiova (CEOC) – 7 puncte****Îndemn pentru alegătorul român**

Chiar de foamea-și roade-n pântec
 Și n-ai chef de niciun cântec,
 Chiar de mintea ți-e înceată,
 Nu-ți da votul pe-o...găleată!

Marius Coge**Clubul umoriștilor „Nicolaus Olahus“****Sibiu (CUOS) – 7 puncte****Comercială**

Sunt plăcuți pantofii noi
 Și comozi, deși nu-s moi,
 De ei nu pot să mă plâng;
 Prețurile mă cam strâng!

Nicolae Miha**Clubul umoriștilor „Ion Ionescu Quintus“,****Ploiești (CUQP) – 7 puncte****D'ale justiției**

De vrei dreptate-a-ți dovedi,
 O cale singură-ar mai fi:
 De-a apela la o instanță,
 Să pierzi și ultima speranță !

Virgil Petcu.**Clubul Umoriștilor Tulcenii „HAZ“****Tulcea (CUTH) – 6 puncte****Concluzie**

După cum se plimbă-n voie
 O mulțime de cretini,
 Arca aia a lui Noe
 A avut și clandestini.

Mihai Moleșag**Clubul epigrafiștilor „Cincinat Pavelescu“,****București (CEPB) – 6 puncte****La supermarket**

Escortă și transport asigurat,
 Cazare gratuită la cămin!
 Condiția de-a fi calificat?
 Suficient să furi din magazin!

Luchi Tenenhaus**Cenaclul umoriștilor****Nicolae Grigore Mihăescu – Nigrim“****Buzău, (CUCB) – 6 puncte****Adevăr zic vouă!**

Mulți din cei ce au mașină
 Povestesc și chiar se jură,
 Că-ntre apă și benzină
 E o strânsă legătură.

Mihai Sălcuțan**Cenaclul de satiră și umor „Ridendo“****Timișoara (CSURT) – 6 puncte****Undeva pe Terra**

De vreo șapte sau opt toamne,
 Exponent al răzbunării,
 Stă în stânga „primei doamne”
 Primul TICĂLOS al țării.

Ionel Iacob-Bencei**Clubul umoriștilor „Pașaport de oltean“****– Slatina (CUS) – 6 puncte****Un deputat a dat alegătorilor
anafură în plic**

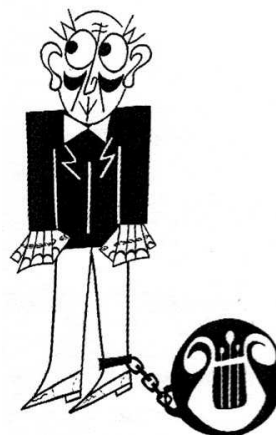
Anafura electorală
 A fost idee genială
 Ce spune clar, nu mai insist,
 Că Dumnezeu e... pesedist.

Nicolae Topor**Clubul epigrafiștilor „Spinul“,****Baia Mare (CESB) – 6 puncte****La Bacalaureat**

Nu știu de-a trecut prin "poartă"
 Cel ce la un bac a zis
 Că latina-i limbă moartă
 Și-i vorbită doar în scris?!

Mircea Micle**Clasamentul, după 3 runde este următorul:**

ALPI -25 puncte; AEM, CUVS – 24 puncte;
 CUV, CUC – 23 puncte; CEOC, CUNOS,
 CUVG- 22 puncte; CESBM, CSURT,
 CEPIIQ, CECPB, CUTH, CECS – 21 puncte,
 CEAC – 20 puncte, CUNB – 19 puncte, CUS-
 18 puncte, CAP- 15 puncte, CEB- 14 puncte,
 CUHTJ- 13 puncte, CFAT- 7 puncte.

CARUSELUL CU EPIGRAME

Lirică (prea)comentată

În sprijinul elevilor care se pregătesc pentru BAC, am pregătit un material ajutător, care să ușureze trecerea prin literatura română, prin fixarea unor versuri celebre, cu ajutorul imaginilor sugestive ale contemporaneității.

Prin metoda sugerată de profesorul **Dan Teodor Dănilă**, elevul va memora imediat aceste versuri, uitând cu desăvârșire de unde a plecat și unde trebuie să ajungă.

Pentru că, la urma urmei, ce atâta literatură pentru viitori tinichigii?

* * *

„De treci codrii de aramă“
N-ai putea să taci din gură
Și să nu înjuri de mamă,
Când vezi hoții cum îi fură.

* * *

„Pe malul apei se-mpletesc
Cărări ce duc la moară“
Și doi bețivi abia pășesc
Cu sticla subsuoară.

* * *

„Trei culori cunosc pe lume“,
Cin' le-a combinat nu știu,
Doar atâta vă pot spune,
C-a ieșit portocaliu.

* * *

„A plecat un tren din gară“,
Legătura cu orașu';
Călătorii merg pe scară...
Că n-au bani să-i dea lui nașu'.

* * *

„Sunt greu bătrânii de pornit,
Dar de-i pornești sunt greu de-oprit“;
Lui socru-meu, să vezi ce bai,
I-am dat viagra, și-azi e crai!

* * *

„E lung pământul, ba e lat“,
Aiurea, nu-i adevărat!
E un motiv pentru procese,
Bătăi cu bâta și decese!

* * *

„Călugărul din vechiul schit“
O zi la el m-a găzduit,
Dar peste noapte, beat fiind,
Văzui că mă privea cu jind.

Alte epigrame Dan Teodor Dănilă:

EPIGRAMA

Mai tăioasă decât briciul,
Penetrantă ca ariciul,
Scorpion ce-nșfacă prada
Și-i înțepă doar cu coada.

MESERIA, BRĂȚARĂ DE AUR

Iată-mă-s parlamentar
Și mi-a dispărut regretul
Că am fost cândva văcar:
Sunt expert la muls bugetul.

STRATEGIE

Asta-i mascarada
Ca să iasă votul:
Unul pune nada,
Altul pune botul.

RECONVERSIE

Nevastă-mea, din altruism
S-a profilat pe exorcism;
Nu știu de cineva mă crede,
Dar fuge dracul când o vede.

Continuare din pag. 25

Revenind la Anuar, am încercat (din curiozitate, nu neapărat din deformație profesională) câteva statistici privind vârsta celor 445 de epigrafiști în viață (la data redactării volumului). Numerele nu sunt foarte importante, ordinul de mărime contează (de altfel, și autorii Anuarului își iau precauția de a menționa că datele referitoare la epigrafiști, așa cum apar ele în diferite surse, nu concordă întotdeauna). Totuși, a observa că din cele 445 de persoane, numai puțin peste o sută au sub 60 de ani mi se pare semnificativ; dintre cei 340 cu vârsta peste 60 de ani, aproape 70 sunt octogenari, iar dintre ei, 8 sunt nongenari! Sărind la capătul celălalt al scării, numai vreo 14 epigrafiști au sub 40 de ani și numai vreo 8 sub 30 de ani! Vestea bună este că... epigrama prelungește viața! Vestea proastă este că nu prea am răspuns la întrebarea „cine vine din urmă“? . Să vedem partea plină a paharului sau pe cea goală? Desigur, și una, și alta. Cu luciditate însă.

Apropiat târziu de un gen literar care mi-e drag (român din tată-n fiu fiind... a se vedea paragraful al doilea al însemnărilor de față), nu mă dezic vreo clipă de cele comise, dar nici nu mă consider un profesionist. De aceea mă și opresc aici, chiar dacă n-am reușit s-o aduc din condei și să pomenesc și dragostea mea ultimă, revista *Curtea de la Argeș* (www.curteadelaarges.ro). În context, închei cu o plecăciune de la Curte și cu urarea *zâmbi-v-ar muzele!*

Prozodia epigramei ritmului (I)

Dr. Elis Râpeanu

Prin *prozodie* se înțelege gruparea cuvintelor, mai exact a silabelor acestora, prin accentuarea lor regulată în conformitate cu accentul firesc din vorbire, realizându-se unități metrice egale, numite *picioare prozodice*. Ritmul este elementul principal al prozodiei versului. Unitatea metrică pornește de la silabă, deci ritmul, bazat pe accentul firesc al cuvintelor, este dat de succesiunea regulată a silabelor accentuate cu cele neaccentuate. În poeziile cu formă fixă, precum sonetul și rondelul, dar și în epigramă care, spre deosebire de celelalte, se bucură de libertatea succesiunii rimelor, respectarea ritmului constituie condiția *sine qua non* a statutului lor.

Necesitatea reluării aspectelor prozodice privind epigrama este dictată de starea actuală a epigramei: s-au înmulțit, alături de „neobosiții începători” (cum era numit un epigramist în matusalemica revistă VESELIA), autorii dornici de notorietate rapidă. Pentru că toleranța, lipsa de măsură, îngăduința față de delăsări, de abateri față de regulile prestabilite au cuprins și domeniul epigramei, devenind, pentru unii, „improvizații de banchet” (G.Călinescu). Paradoxul constă în faptul că însuși statutul ei a dus la înflorirea fără precedent a improvizațiilor („fără norme și uneori fără noimă”): scurtimea (de regulă, *catren*), viteza cu care este receptată pentru poanta ei, tiparul prestabilit, cu îngrădirea libertății care i-a dus pe unii autori că sunt lipsiți de inițiativă, rezultând, de aici, exact opusul îngrădirii- „posibilitatea ca superficialitatea să pară onorabilă și mediocritatea demnă, o poartă deschisă talentelor precare, grăbite să se repeadă în ea” (C. D. Zeletin referindu-se la sonet). Or, epigrama nu este un „spasm spiritual”. La îndemnul *polissez-le sans cesse et le repolissez* (Șlefuiți-l / versul / fără încetare și reșlefuiți-l) al lui Boileau, Nicomah se întreabă: „Cum se poate împăca spontaneitatea de fulger a poantei cu migăloasa șlefuire a versului?” Și tot el răspunde: „Trebuie să înțelegem că secunda de har a inspirației trebuie neapărat continuată cu o migăloasă șlefuire făcută de mână providențială a artistului”.

Eminescu spune: „Cuvintele nu-mi vin de la sine, sunt nevoit să le siluiesc în lăcașul lor tăinuit”, iar Caragiale „a făcut din travaliul artistic altarul întregii sale vieți” (Ștefan Iureș, *Amatorul de sâmburi*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1983, p. 107). Citatele de acest fel ar putea continua, dar credem că nu mai sunt necesare: oricine poate să înțeleagă că abordarea epigramei incumbă nu numai responsabilitate, ci și demnitate de creator. Ea a dăinuit de-a lungul secolelor tocmai păstrându-și statutul și tiparul, înnoindu-se în idei, atitudini, gândire modernă, ascuțirea ingeniozității.

Prima dintre cerințele celui care se simte dotat cu talent de epigramist este priceperea versificației, capacitatea de a construi catrene conform prozodiei clasice. Cele mai frecvente ritmuri din epigramă sunt cele *bisilabice* (*troheul* cu accentul pe prima silabă și *iambul* cu accentul pe a doua silabă), mai rar cele *trisilabice* (*dactilul*, *amfibrahul*, *anapestul*). În paranteză fie spus, *amfibrahul* (cu accentul pe silaba din mijloc) e mai lent, silabele se leagă, parcă, într-un leagăn, curgerea ideii e mai înceată și rar se potrivește cu vioiciunea epigramei. *Troheul*, caracteristic poeziei populare și poeziei pentru copii („Doi-nă, doi-nă, cân-tec dul-ce...”, „Că-țe-luș cu pă-rul creț...”), corespunde pasului de marș, cu „apăsare” pe pasul de pornire: *stâng-drept, stâng-drept*:

Doc-to-rul i-a spus o-da-tă / Să nu bea prea mult li-chid; /

El l-a as-cul-tat în-da-tă / Și, de-a- tun-cea, bea so-lid.

În acest exemplu, versurile cu rimă feminină (bisilabică) au 8 silabe, cele cu rimă masculină (monosilabică), terminate în ritm *trohaic* incomplet, au 7 silabe. În cazul ritmului *iambic*, imaginați-vă un pas neobișnuit de marș în care se apasă mai tare pe dreptul: *stâng-drept, stâng-drept*. Versurile *iambice* de 4 picioare prozodice au cel puțin 8 silabe (în rimă masculină), dar și în 9 silabe (cu rimă feminină), ultimul picior prozodic având, de fapt, ritm amfibrah:

De nu mi-ai fi a-tât de dra-gă, (rimă feminină) / Ți-aș spu-ne că-ți lip-seș-te-o doa-gă, /

Dar cum eu te iu-besc ne-spus, (rimă masculină) / Sus-țin că ai chiar u-na-n plus!

Cum epigrama, ca și sonetul, se construiește precum o casă, de jos în sus, se pornește de la poanta care-i vine în cap autorului; el construiește versurile „de deasupra”, învăluind-o cu ingeniozitate într-un preambul care s-o motiveze, s-o prindă în demonstrația de idei cu „schimbarea de macaz”, ca pe o bijuterie prinsă cu ace de păr (parafrazându-l pe Bernard Shaw). Dacă versul care conține poanta are ritm trohaic (sau iambic), și celelalte versuri vor fi potrivite pe același ritm. Potrivirea se poate face cu meștesug: *doc-to-rul* (trohaic) poate fi schimbat în *un doc-tor* (iambic). *Un lucru foarte important este să învățăm să scandăm ritmul versurilor.*

(Continuarea în numărul viitor)

SPERANȚE

VEVERIȚA EPIGRAMISTĂ

Pasionat de epigramă și înțelegându-i frumusețea și eficiența, avînd și elevi care practicau, desigur, la nivelul lor, acest gen de ironie, satiră și umor la adresa abaterilor de la normalitate, în cursul anului 1995, **Prof. IOAN VLAD** (Hunedoara) și satiriconistul **MARIAN POPESCU** (Cluj-Napoca), au făcut demersuri pentru înființarea unui minicenaclu de epigramaști-elevi, la Hunedoara, unde exista un centru foarte bine organizat, cu activități extra-școlare pentru elevii cu pasiuni diverse: literatură, pictură, desen, lucru manual, inventică etc.

Așa se face că în 24 noiembrie 1995 ideea a devenit realitate. Într-un articol intitulat „Un «pui» de **SATIRICON clujean la Hunedoara**”, apărut în ianuarie 1996, colegul și președintele de atunci al cenaclului nostru – IOAN POP – scria: „La sfîrșitul anului trecut (1995, noiembrie) clujenii de la **SATIRICON** au clocit un ou. Din el a ieșit Cenaclul «**Călăuza**» al epigramaștilor elevi din Hunedoara. Cu ocazia șezătorii «În lumea epigramei», găzduită de Clubul copiilor și elevilor hunedoreni (director – prof. Ioan Vlad) a fost înființat respectivul cenaclu condus de poeta Mariana Păndaru și avînd ca președinte de onoare pe epigramistul Marian Popescu, iar ca patron spiritual cenaclul clujean. **SATIRICON**-ul speră că această colaborare și infuzie de copii și tineri în încercările literare nu poate fi decît benefică pentru revigorarea epigramei românești actuale. Succes!” Firește, temele lor au fost inspirate din viața școlară, iar motto-urile alese pentru concursul din anul 2000 au dovedit chiar o maturitate a gîndirii: „Epigrama – sete de puritate și adevăr”, „Epigrama – jocuri de idei” sau „Cuget, deci exist!” și altele de acest gen.

Urmărindu-le evoluția și creațiile, începînd cu anul 2000, cîte 2–3 reprezentanți ai acestora au fost prezenți mereu pe scena festivalurilor noastre și, după știința noastră, aici, la Cluj-Napoca, a fost consemnată pentru prima dată în țară, participarea unor epigramaști elevi. Ulterior, și alte cenacluri au început să-și îndrepte atenția spre elevii dotați cu simțul umorului și să fie promovați în festivaluri. Demn de subliniat într-un asemenea demers este activitatea cenaclului buzoian, condus de dl. Mihai Sălcuțan. (Ce a mai fost după 2004 nu știu.)

Trebuie subliniată dăruirea totală a celui care i-a îndrumat în toți acești ani – prof. Ioan Vlad. Prin creațiile prezentate la festivalul „Eterna Epigramă”, tinerii elevi au dovedit că pot gîndi și se pot exprima frumos, chiar dacă aspectele de viață subliniate nu sunt tocmai pozitive. Bucuria și satisfacția a fost reciprocă.

La Festivalul de anul acesta de la Cluj, am remarcat o veverițică zglobie, al cărui talent a ieșit la iveală la mini recitalul din Sala Radio. Este frica unui satiriconist (sau satiriconian, cum e corect?) dl. Radu Păcurar, pe care trebuie să îl punem deocamdată în umbra celebrei sale fiice : Irina. S-o lăsăm să se prezinte singurică:

– Data și locul nașterii: 25 mai 2003, Cluj-Napoca; Nu mai am frați sau surori.

– Am absolvit clasa a II-a C (învățătoare Doamna Ana Petean), a Liceului Teoretic Nicolae Bălcescu din Cluj-Napoca, cu calificativul FB la toate materiile. Autorul meu preferat este poeta Otilia Cazimir.

– Prima mea epigramă, „Spovedania unui copil”, pe care ați publicat-o în ultimul număr al revistei „EPIGRAMA”, am scris-o în timpul vacanței de anul trecut (2011), în timpul unei vacanțe în Italia. Contribuția tatălui meu constă mai intai că, de mică, mi-a citit epigrame de-ale lui dar și ale altor epigramaști și mi le-a explicat. Apoi m-a dus de cîteva ori la ședințele lunare ale cenaclului SATIRICON, unde am auzit mai multe epigrame, cât și aprecieri despre acestea. După aceea, la insistențele mele, mi-a explicat cum se construiește o epigramă, pas cu pas, mi-a explicat ce înseamnă prozodie și mi-a dat exemple de rimă, ritm, număr de silabe. La epigramele mele a avut cîteva observații referitoare la prozodie (în special la ritm). Îmi doresc ca la următoarele epigrame să fie tot mai puțină nevoie de ajutorul tatălui meu.

– Primele epigrame pe care le-am citit, au fost epigramele pregătite de tatăl meu, pentru cenaclu.

– Am ales să scriu epigrame deoarece l-am văzut pe tatăl meu scriind, mi-au plăcut și mi-am dorit să încerc și eu.

– Colegii de clasă m-au lăudat și m-au felicitat pentru prima mea epigramă. Nu, nu mai am colegi care să scrie epigrame, dar sper să-i conving măcar să fie cititori de epigrama, o parte dintre ei au citit deja epigrama mea publicată în ziarul *Făclia de Cluj*.

– Bani primiiți ca premiu i-am alăturat celorlalți bani primiiți de ziua mea, a mai completat tata cu ceva și mi-am cumparat o bicicletă nouă.

– Epigramaștilor, le urez multă sănătate, inspirație și succes, iar cititorilor revistei EPIGRAMA, le doresc, de asemenea multă sănătate și lecturare plăcută!

Laurențiu GHIȚĂ, cu sprijinul D-nei Silvia POPESCU

HOMO... EPIGRAMATICUS

PRIVATIZĂRILE

*La noi e un proverb model
Ce-i aplicat fără de ocol:
Românul fură de la el
Și dă la altul benevol.*

Ioan Farcaș

PRINSOARE RATATĂ

*Pariul cu agricultura
Mai zboară cu gogoși de-alegeri,
Mâncăm, c-așa e tevatūra,
Produs turcesc cu... reculegeri.*

Ioan Șiman

EPITAFUL BEȚIVULUI

*Aici etern își v-a petrece
Dar n-are teamă de răcoare,
Că a făcut cu-nflăcărare
Antrenament la... Bolta Rece.*

Ion Micuț

COLACUL DE LA W.C.

*Sunt mulțumit. În lumea mea cea mică,
Îmi recunosc poziția precară:
Femeia – orice-ați zice – mă coboară,
Bărbatul, cum 'i-e felul, mă ridică.*

Laurențiu Orășanu

ÎN CĂUTAREA ADEVĂRULUI

*A spus odată un latin,
Când se-ntorcea acasă beat,
Că adevăru-i doar în vin...
Și, Doamne, cât l-am căutat!*

Constantin Moldovan

ANUL CARAGIALE

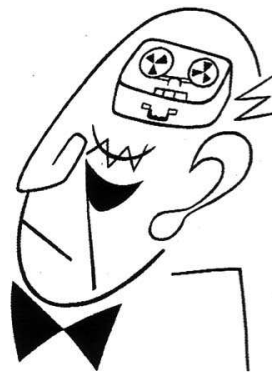
*Acid a fost Caragiale
Satirizând atâți eroi
El s-a născut la Haimanale,
Dar printre ele trăim noi*

Radu Ionescu-DANUBIU

VECINUL ȘI SOȚIA MEA

*Când mi-am surprins, în pat,
Nevasta cu vecinul,
Eu chiar m-am bucurat
Că-mi vede și-altul chinul!*

Ștefan Cornel Rodean

TREC ANII...

*Demult, eram, mai țineți minte?
Războinici: dinte pentru dinte!
Dar am îmbătrânit oleacă:
Și-azi suntem placă pentru placă.*

Ștefan Al-SAȘA

SLUJBE SPECIALE

*Traiul ne va crește iară ,
Se vor acorda prestări;
Slujbe peste slujbe, dară,
Gratis la ...înmormântări!*

Viorica Găinariu

FETELE ȘI PENELE

*Fete cool, nepăsătoare,
Spun că-n pană nu le doare;
Nu le doare nici măcar,
Pana de vocabular!*

Zaharia Petrache

LUI RADU IONESCU-DANUBIU, LA O ȘUETĂ LA BUȘTENI

*Luptând aseară, la pahare,
Am constatat, fără vreun dubiu,
Că Dunărea se varsă-n mare,
Iar vinul nostru, în Danubiu.*

Laurențiu Ghiță

SOLUȚIE

*Când voi ajunge-n stadiul terminal
Și babele n-or mai avea ce-mi face,
Mă internez și eu într-un spital,
Să pot muri în liniște și pace.*

Dan Teodor Dănilă

CONTRIBUȚII

*Corespondentul nostru stăpânul nostru**Dialog constructiv, în 15 acte*

Primum la redacție sute de mesaje, sute de materiale pentru a fi publicate. Fiecare este analizat, discutat, cântărit. Vă exemplificam modul în care se procedează, sub forma unui foileton real, desfășurat pe durata a 15 acte, sugestive pentru modalitatea de abordare a corespondenților noștri, a respectului cu care tratăm fiecare personalitate:

**ACTUL 1: Epigramistul trimite textul
la redacție:**

*Alte căi să nu apuce
Textul meu, deci, vreau răspuns,
Altfel, zău, că se va duce
Vestea ca de popă tuns!*
Janet Nică

ACTUL 2: Redactorul-șef citește cu atenție:

*Nu vom căuta pretexte
Și nici nu dorim reproș.
Am citit a tale texte
Și le-am pus direct în coș!*
LGH

ACTUL 3: Epigramistul de revoltă:

*Ultimul răspuns
Eu m-am dat mereu cocoș
Cu succesuri pe la mierle
Și vă fac adânc reproș:
Aruncați, la coșuri, perle!*
Janet Nică, gunoi reciclabil

Actul 4: Redacția se justifică:

*Să nu te superi, nene Nică
Că-am început cu dumneata,
Dar, trebuia, la o adică,
Să aruncăm și-n coș ceva!*
Laurențiu Ghiță, Coșarul șef

ACTUL 5: Epigramistul e principal:

*FĂRĂ SUPĂRARE, CHIAR CU MÂNDRIE
Nu oricine – tare-n viță! –
Are șansa cocoloș
De a fi zvârlit la coș
De maestrul L.F. Ghiță*
Janet, gunoi ecologic

ACTUL 6: Redactorul-șef e un dur:

*Arunce, c-așa am chef,
Câte-un epigramist,
Nu ca redactor-șef,
Ci ca baschetbalist!*
Shaquile O'Ghiță

ACTUL 6 – Epigramistul recunoaște:

ÎNAINȚARE ÎN GRAD

*În cazul ăsta, totu-i clar
Și mă aplec în admirare.
Cu tot respectul, vă declar
„ARUNCĂTORUL DE ONOARE!”*
Janet, căprar de coș

**ACTUL 7 – Redactorul –șef explică și
rațiunile economice:**

*Vă rog să îmi scuzați trufia,
Plin coșul e, -n așa măsură,
C-am să plătesc tipografia
Cu bani de pe maculatură!*
LGH, Recycle binner

**ACTUL 8 – Epigramistul constată viața
nesportivă.**

*BASCHETBALISTULUI L. F. GHIȚĂ
Departa de-a fi moș,
De ani împovărat,
M-ați aruncat la coș,
Dar sigur ați ratat!*
Janet, copil de mingi

**ACTUL 9 – Redactorul-șef explică și
implicțiile sociale**

*Pentru mine e-o-aruncare
Ce mă-ncearcă silnic:
Coșul ăsta nu-i oricare,
Este coșul zilnic!*
Meme Jeanette, autrement coiffée!

ACTUL 10 – Epigramistul contraatacă:

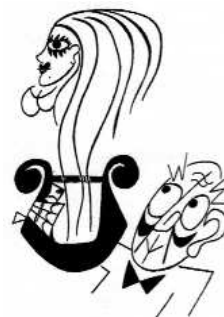
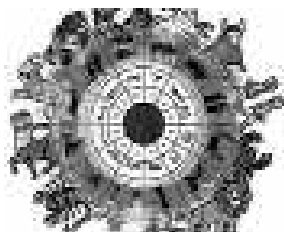
OMONIMIE BUCLUCAȘĂ

*După vârstă, poate-s moș,
Mintea, însă, mi-e de prunc
Și pe frunte am un coș...
Eu acolo vă arunc!*
Janet, vieillard toujours adolescent

Continuare în pg. 38

 EVENIMENT

DIFERENȚĂ

*Cortina are rol, exact,
Ca fusta și-alte mici veșminte;
Dar prima cade după act,
A doua pică înainte.*

Elis Râpeanu – Fecioară

ROSTUL CĂRȚII

*O carte este precum casa,
În care rostul este-așa:
Un scriitor, așterne masa,
Să aibă-un critic ce mănca.*

Gheorghe Mincă – Fecioară

CONSTATARE

*Observ de-un timp, că și prostia,
Ca orice alt motiv sever,
Se află în categoria:
„Neportiviri de caracter“.*

Vasile Barbu-BARONU – Fecioară

UNUI OSPĂTAR CARE

„BOTEAZĂ“ VINUL
*Cât de atent e omul,
Un amănunt nu-i scapă!
E-n stare, și sifonul,
Să nu-l dea fără apă!*

Ștefan Lipca – Fecioară

UNUI PRETINS FABULIST

*Că el e fabulist de rasă,
Ce eu vă spun, nu-i lucru nou:
Când intră-n pielea unui bou
Se simte ca la el acasă!*

George Lungoci – Fecioară

ELECTORALĂ

*Eu dau același pronostic,
Când este vorba de votare:
Ciolanul este tot mai mic,
Iar haita este tot mai mare!*

Ioan Nelu Vișan – Fecioară

SOȚIEI SUPRAPONDERALE

*După-atâția ani de zile,
Tot cu drag privesc la ea...
Chiar de are-atâtea kile,
Ea e slăbiciunea mea.*

Nicolae Topor-GONȚ – Fecioară

ZODIAC

*Zodiacul mi-amintește
C-am fost LEU, am fost și PEȘTE,
Și-am mai fost, doi ani și-o vară,
VĂRSĂTOR la o...FECIOARĂ.*

Constantin Tudorache – Fecioară

EPITAFUL UNUI OSPĂTAR

*Doarme-n liniștea adâncă
Somnul cel lipsit de vise,
Oare-l mai așteaptă încă
Cel cu halbele promise?*

Grigore Lupescu – Fecioară

REFERENDUM

*Când toată țara asta-i hulă
Și-i tot mai greu să umpli-o oală,
Ce-ar fi să renunțăm la Bulă
Și să ne-ntorcem la Păcală?*

Viorica Găinariu – Fecioară

CARUSELUL CU EPIGRAME

ALEGERE

*Când aleg, aleg „Fetească”,
De nu, apă de cișmea,
Că și „Grasă” și „Băbească”,
Mi-amintesc de soacră-mea.*

Zeno Dulca – Balanță

MOFTURI LA VÂRSTA A TREIA

*E dureros, la vârsta asta,
Să stau de lemn, să fiu cuminte,
Să nu pot să-mi conving nevasta
Că totul e... ca înainte.*

Ioan Romanescu – Balanță

EPITAFUL MAMEI

*Zace-aici, sub iarba scurtă,
Mama unui bun confrate;
Nouă luni l-a dus în burtă,
Patruzeci de ani, în spate!*

Gheorghe Suciuc – Balanță

HOMO LUPUS

*S-a dus naibii omenia!
Azi, tot felul de ciraci
Lichidează sărăcia,
Omorând pe cei săraci!*

Nicolae Ghinea – Balanță

ȘARJĂ AMICALĂ

*Am văzut azi – lucru rar –
Cartea ta cea mai recentă,
Oferită la PLAFAR,
...Bonus, pentru ceai de mentă.*

Iconița Octavia Micu – Balanță

DIALOG DESPRE DREPTATE

*– În țara asta românească,
Dreptatea, când o să domnească?
Iar unul, optimist sadea:
– Păi... om muri și om vedea!*

Ioan Hodaș – Balanță

PROMISIUNEA UNUI CONDAMNAT

*În celulă, vă urez
Și promit, chiar pot să jur,
Că, de-acuma, nu mai fur,
Până când... mă liberez!*

Gina Zaharia – Balanță

EVA

*Din măr, cu poftă a mușcat,
Pășind pe noi cărări;
Și, după marele păcat,
Urmară... remușcări.*

Nicolae Petrescu-REDI – Balanță

LA RESTAURANT

*Cotletul e cât farfuria,
De te inundă bucuria,
E drept, că farfuria mea
E... de cafea!*

Viorica Voicescu – Balanță

DIN RELATĂRILE**PROFESORULUI DE SERVICIU**

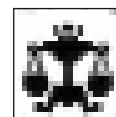
*Un nor de fum s-a înălțat,
M-am făcut alb, precum o coală...
N-a fost incendiu, am scăpat:
Fumau elevii lângă școală!*

Mihai Gabriel Voinea – Balanță

ZODIA BALANȚĂ

*În justiția model,
E un taler ce, mereu,
Trage numai înspre cel
Ce-are plicul cel mai greu.*

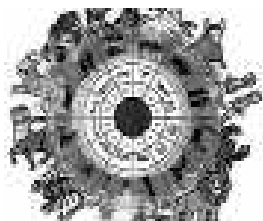
Nicolae Mihu – Balanță

LIMBĂ SECOND HAND

*Limba noastră milenară,
Cea din vremuri strămoșești,
E de rangul doi în țară,
...Că e greu s-o mai vorbești!*

Gavril Neciu – Balanță

CARUSELUL CU EPIGRAME

UNUI TRIBUN ÎNFLĂCĂRAT

*Nu că-ți fac o apostrofă,
Într-o falsă ditirambă,
Dar ai fi un tip cu STOFĂ,
Dacă nu te-ai da în STAMBĂ!*

Mihai Moleșag – Scorpion

BERZELE

*Sunt pline de anomalii,
Aceste păsări indecente:
Aduc extaz în căsnicii
Și panică printre studente.*

Mihai Batog Bujeniță – Scorpion

UNEI ADULTERE

*O hotărâre înțeleaptă,
Ea,-n fața soțului a luat,
Când a promis că se îndreaptă;
Și s-a-ndreptat... spre alt bărbat.*

Constanța Apostol – Scorpion

DRUMUL CĂTRE GLORIE

*Am scris, pe vremuri, poezii și drame,
Dar nimeni n-a știut, până-ntr-o zi,
În care am semnat trei epigrame
Și-au apărut în opt antologii!*

Lucian Mănăilescu – Scorpion

ROMÂNUL

*Se menține lângă hău,
Că nimic nu intervine:
Binele îl face rău,
Răul, excelent de bine.*

Vasile Darie – Scorpion

AFIȘE ELECTORALE

*V-ați dorit să fiți mai sus,
Dominând în toate cele.
Chipurile vi le-au pus
Peste tot, ... chiar pe pubele.*

Toma Gross-ROCNEANU – Scorpion

CONSECVENȚĂ

*Când toate sunt privatizate,
Tu, trist, constați că-n România,
Rămân și astăzi combinate
...Incompetența și prostia!*

Gheorghe Constantinescu-GECO – Scorpion

**UNUI GUVERNANT,
LUPTĂTOR ÎMPOTRIVA CORUPȚIEI**

*Pesemne e un lucru mare
Corupția de n-o răpui,
Nu numai că e încă-n floare,
Dar are și boboci destui!*

Nicolae Petrescu – Scorpion

EPITAFUL UNUI BETIV

*Cu vinuri bune sau mai rele,
Tot bând carafe și pocale,
Ajuns-a oale și ulcele
Dar din păcate, toate-s goale.*

Dan Norea – Scorpion

**DEFINIȚIA EPIGRAMEI
DATĂ DE UN AUTOR „SCORPION“)**

*Epigrama, de-o citești,
N-are pușca, n-are spadă;
La-nceput te ține-n clești,
Dar veninu'-i e în... coadă.*

Constantin Colonescu – Scorpion

MATEMATICĂ

*Românii-s buni socotitori:
Cu înmulțirea-i o plăcere,
Adună tot, dar fac erori
La ridicarea la putere.*

Laurențiu Orășanu – Scorpion

POLITICĂ PROASTĂ

*Ajunserăm, hopa-tropa,
Pe-al democrației preș:
Guvernanții-n Europa
Și poporu-n...Bangladesh!*

Ioan Crăciun – Scorpion

CARICATURA

Semnatarul desenelor găzduite de această pagină a EPIGRAMEI s-a inserat constant printre permanenții prieteni și susținători ai epigramaștilor, prezent atât personal, cât și cu membrii prestigioasei sale ACADEMII la fiecare întrunire, festival important, din țară.

Ne face o deosebită plăcere să vă prezentăm câteva desene ale domniei sale, mulțumindu-i pentru amabilitatea cu care ni le-a pus la dispoziție.

**Doamnelor și Domnilor,
să-l aplaudăm pe maestrul**

Ștefan Popa POPAS!

03 oul,

07,

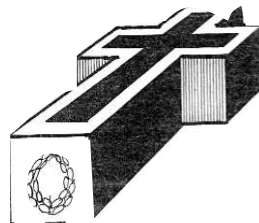
12

Tancul)

CARUSELUL CU EPIGRAME

IN MEMORIAM

LA O REUNIUNE MEDICALĂ

*Sunt prezenți aici, în sală,
Zeci de medici și surori,
Ambianța ideală...
Vorba aia: „Să tot mori“!*

Nicolae Ghițescu (1919–2002)

EPITAFUL UNUI MEDIC

*Murind, i se cuvine măcar un
compliment:
În cimitir, nu-i unul să nu-i fi fost client!*

Ștefan Ivanovici-TERENȚIU (1884–1967)

INEGALITATE

*Trei medici mari l-au operat
Dar bietul om a decedat.
Te miri? Era normal, cum vrei
Să lupte omul contra trei?!*

Petruș Luncașu (1915–2002)

UNUI NIHILIST

*În ședințe, cum se cere,
Prea intransigent se vrea:
Chiar de are o părere,
Nu e de acord cu ea!*

Teodor Maricar (1911–1982)

ABSURDITATE

*M-au criticat că nu stau drept,
Că-s pumnii strânși, că nu-s pe piept,...
Nu prea știam cum să mă port,
Sunt pentru prima dată mort!*

Mircea Matcaboji (1921–2002)

LA PIAȚĂ

*Telemeaua asta seacă
Îmi provoacă indignarea:
„Cum au reușit s-o facă
Mai sărată decât sarea“?*

Vasile Matei (1934–2002)

DUEL

*Scuze ți-am cerut, o mie,
Dacă vrei, îți mai cer una:
Eu, de cei ce-mpung, se știe,
M-am ferit întotdeauna!*

Tudor Măinescu (1892–1977)

EPITAFUL TIMPULUI

*Stă aici, răpus sub glie,
Timpul, nobilă comoară.
Vinovați de tragedie
Sunt acei care-l omoară!*

Ion Negreanu (1926–1997)

**LUI ALEX. BILCIURESCU,
AUTORUL ROMANULUI „VITRIOL”**

*Cartea ta ai botezat-o
„Vitriol“ și ai nimerit-o,
Căci, chiar gratis cine-a luat-o,
Tot s-a ars când a citit-o.*

Jean Moscopol (1890 – 1947)

**D-NEI HORTENSIA
PAPADAT BENGESCU**

*Cum v-am văzut pe sub platani,
Superbă, ca o elegie,
Aș vrea să fiu, doamnă,-n Focșani,
Mobilizat pentru vecie!*

Octavian Moșescu (1894–1982)

CONTRIBUȚII

Continuare din pg. 35

*Correspondentul nostru stăpânul nostru**Dialog constructiv, în 15 acte***ACTUL 11 – Redactorul-șef apelează
la DEX**

*Fie kinder, fie moș.
Materialu-aruncu-l
Nu pe frunte, într-un coș,
Ci într-un furuncul!*
LGH, Stors de ...energie

ACTUL 12 – Epigramistul e și rebusist**CONCLUZIE DE ÎNCEPUT**

*Dragul meu – ți-o spune moșul! –
Am un gust amar:
Treaba asta – cea cu coșul –
Este un coș-mar!*
Janet, ignorant înțeleptit de înțelepți ignoranți

Actul 13 – Și Redactorul-șef!**ÎNCEPUT DE CONCLUZIE**

*Să susținem, așadar,
De la Olt, la Bug,
Că e bine că-i coș-mar
Și nu e coș-ciug!*

Coș-cogeamitea epigramistu'

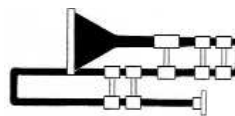
**ACTUL 14 – Se descoperă și lista de lecturi
din școală:****CONCLUZIE DE MIJLOC**

*„Coș“, „coș-ciug“ direct mă duc
Către ruda lor, Coș-buc,
Și, coș-maru-ntreg să fie,
Toate duc spre ...coș-melie.
Janet, celneatinsdecoșcoveală*

ACTUL 15 - Cel mai deștept cedează:**CONCLUZIA CONCLUZIEI**

*La început și la mijloc,
Eu vrui concluzia, cu foc,
Dar e nevoie viscerală
De o concluzie... finală!*
Janet, Strateg, deloc la minte-ntreg

*Ptr. Conformitate:
Laurențiu GHIȚĂ
Janet NICĂ*

■ **Fundația POPA's ART** a acordat Diploma de Excelență și Premiul Centenar DIMITRIE JEGA eminentului epigramist Ionel Iacob-BENCEI, pentru activitatea managerială de cenaclu, editarea volumelor „RIDENDO – 35“, „RIDENDO LA 40 DE ANI“ și a volumelor omagiale „IN MEMORIAM“, „CĂȚELUȘUL FULGER-VIU“ și „UN SENIOR AL EPIGRAMEI – DIMITRIE JEGA“.

■ **Festivalul Național de Epigramă și Fabulă „Donici, cuib de-nțelepciune“**, Ediția a VIII-a:

În cadrul Festivalului se organizează un concurs cu două secțiuni:

– **Secțiunea „Epigramă“** cu următoarele teme:

1. *La Nistru, la mârghioară*
2. *Ciocoii vechi și noi*
3. ...și *Marele Cimpoi*.

Se vor trimite câte 2 (două) epigrame inedite pentru primele două teme și o singură epigramă – pentru tema a treia, cu un motto în plic aparte și cu datele personale ale concurentului până la data de 20 septembrie 2012 pe adresa: str. Mihai Eminescu, nr. 55, Teatrul municipal „Satiricus Ion Luca Caragiale“. MD 2012, Chișinău, Republica Moldova, cu specificarea „Pentru concursul de epigramă“.

– **Secțiunea „Fabulă“**

Se vor trimite câte trei fabule pe teme libere la adresa menționată, cu specificarea „Pentru concursul de fabulă“, de asemenea cu un motto în plic și datele personale ale concurentului până la aceeași dată, pe aceeași adresă.

Informația despre programul festivalului, data și locul desfășurării lui vă va fi comunicată ulterior. Tel: 201742; 079640884; e-mail: ZinoviaS@rambler.ru. (Gheorghe Bălci)

sau **400586, 069247094** (Ion Diviza).

■ C.J. GALAȚI, U.E.R., CENTRUL CULTURAL „DUNĂREA DE JOS“, CLUBUL UMORIȘTILOR „VERVA“ GALAȚI organizează **Festivalul Național de Epigramă „Umor la Mila 80“**, ediția a XV-a, în perioada 12–14 octombrie. 2012, în cadrul căruia lansăm următoarele concursuri:

1. **Concurs de epigrame cu temele: „PLAGIAT“ și „UMBRĂ“.**

Se vor trimite câte trei epigrame inedite la fiecare temă, dactilografiate sau redactate pe calculator, cu semnele diacritice corespunzătoare, într-un exemplar, pe o singură pagină format A4, în sistem Motto, până la data de 15 septembrie 2012 pe adresa: Centrul Cultural „Dunărea de Jos”, Str.Domnească nr.61, Galați, Cod 800008 cu mențiunea „pentru concursul de epigrame”.

Pot participa epigrafiști de pretutindeni, membri sau nu ai U.E.R., cu excepția celor din Galați.

2. Concurs de carte de epigrame

Se vor trimite câte un exemplar din volumele de autor de epigrame apărute în perioada octombrie 2011 – septembrie 2012, la aceeași adresă și la același termen. Cărțile participante la concurs vor rămâne, după jurizare, în patrimoniul instituției.

Informații suplimentare se pot obține de la președintele Clubului, Ion Moraru, la

Tel. 0766432075 sau e-mail moraruion@yahoo.com, și de la Vasile Plăcintă la telefon: 0754022604.

■ **FESTIVALURILE** de la **Vaslui** (*Constantin Tănase, ediția a XXII-a*) și **Bistrița** (*Mărul de Aur, ediția a XXVIII-a*), au ca termen-limită de trimitere data de 1 septembrie, prea înainte de apariția acestui număr, așa că nu mai era cazul să publicăm anunțurile. Rămânem datori cu cronicile.

■ **CASA MUNICIPALĂ DE CULTURĂ „GEORGE SURU” CARANSEBEȘ** și **CENACLUL DE EPIGRAMĂ „APOSTROF” ORGANIZEAZĂ FESTIVALUL NAȚIONAL DE EPIGRAMĂ Caransebeș**, 19–20 oct., Ediția a XI-a,

În cadrul acestei ediții a Festivalului, lansăm concursul de epigramă cu următoarele teme:

1. **Lasă-mi, toamnă, via vie!...** câte 2 epigrame în care tema de mai sus să se regăsească într-unul din versurile catrenului;

2. **Banii n-aduc fericirea** – 2 epigrame, la care sunt invitați să participe toți epigrafiștii din țară și străinătate, mai puțin cei din Caransebeș.

Creațiile – inedite – vor fi întocmite sistem motto. Termenul limită până la care se pot trimite materialele este 1 octombrie a.c., în 3 exemplare, pe o singură pagină, pe adresa: Casa Municipală de Cultură „George Suru” Caransebeș, str. Episcopiei, nr. 6, jud. Caraș-Severin, cod poștal 325400, cu mențiunea: „Pentru concursul de epigramă”.

Organizatori asigură masa și cazarea, transportul fiind suportat de fiecare participant.

Informații suplimentare se pot obține la tel.: **0255-514609** (casa de cultură), **0255-512929**, **0355-419918** (Nicolae Nicolae), sau pe adresa de e-mail: cultura_caransebes@yahoo.com.

EPIGRAMA

TOAMNĂ

*Cad frunze galbene, e toamnă
Și mustu-n beci din fiert a stat,
În piață mere te îndeamnă
Să cazi în biblicul păcat.*

Nicolae Nicolae

CONTRADICȚIE

*Când vine timpul friguros
Și berzele în stoluri pleacă,
Se-mbracă oamenii mai gros,
Iar toți copacii se dezbracă!*

Ioan Prodan

LA CULES

*De doamna cea cu coasa lată,
În ciuda calomniilor,
Toți știm că-i specializată
Doar în culesul viilor.*

Nicolae Mihu

TOAMNA 2012

*Bogată-această toamnă e,
Recolta-i slabă, rafturi goale,
Da-i cu hambare pline de...
Promisiuni electorale.*

Dan Căpruciu

ÎN PRIBEGIE

*Rău că-n țărișoara mea,
N-are cine recolta,
Căci flăcăii de la sate
Recoltează-n alte state.*

Mircea Micle

PSEUDOMINIFABULĂ ELECTORALĂ

*În toamna asta ce-o să vină
Nădejile ni-s foarte slabe,
S-alegem grâul de neghină,
Dar din păcate... nu sunt boabe...*

Eugen Pop

T

CONSECINȚELE GRIPEI AVIARE

*Pe la țară se-aud voci,
Care la regret îndeamnă:
„Dacă nu se cresc boboci,
Ce vom număra la toamnă?”*

Vasile Larco

O

A

TRADIȚIE NEPIERITOARE

*Azi, în satele de pe la noi,
Fiii unor gospodari de fală
Cresc albine, păsări, vaci și oi,
C-au pe Facebook, fermă virtuală!*

Vali Slavu

M

CONSTATARE

*Eu, fără să mă țin de glume,
Constat, nu-i nicio dramă,
Că, după vârste și volume,
E toamnă-n epigramă.*

Gheorghe Burdușel

N

A

